

KAIP SOVIETŲ RUSIJA ŠVENČIA PENKMETINĖS SUKAKTUVES SAVO REVOLIUCIJOS

Armos Sveikina Ketvirtą Kongresą Komunistų Internacionalo

ŠIMTAI TŪKSTANČIŲ DARBININKŲ DEMONSTRUOJA.

Kalbos įvairių šalių delegatų.

Zinovjevas Pranašauja Prolet. Revoliuciją Kitose Šalyse

Petrogradas.— Lapkričio 5 d. čia atsidarė Ketvirtas Kongresas Komunistų Internacionalo. Tą pačią dieną Petrogradas pradėjo apvaikšioti ir penkmetines sukaktuves Sovietų valdžios Rusijoje. Apvaikšiojimas buvo šaunus ir iškilmingas. Tokio apvaikšiojimo dar nebuvo visoj istorijoje darbininkų laimėjimo.

Tūkstančiai ir tūkstančiai darbininkų traukė Petrogrado gatvėmis. Maršavo pulkai raudonarmiečių, puikiai išlavintų, puikiai aprengtų ir puikiai ginkluotų. Be to, gatvėmis traukė plačios ir ilgos eilės jurininkų, komunistų jaunuoменės, vaikų. Visur skambėjo "Internacionalo" muzika ir daina. Visas miestas skendo raudonoje žvaigždyje, raudonoje gėlėje, raudonoje penkeragėse žvaigždėse.

Atsidarant Komunistų Internacionalo Kongresui, pradėjo baubti didžiulės armos iš Petro ir Povilo tvirtovės. Sveikino tarptautinės revoliucijos atstovus, susirinkusius į Ketvirtą Pasaulinį Kominterno Kongresą.

Viršų Petrogrado, augščiau, augščiau pro rūkus žėrėjo raudona, penkragė Sovietų žvaigždė, pritaisyta ant augštojo stiebo bevielio telegrafo. Jinai atrodė, kaip tikra žvaigždė. O mažesnių raudonų, elektrinių žvaigždžių tai buvo pilnas miestas.

Kongreso delegatų kalbos.

Atsidarant Ketvirtam Kongresui Komunistų Internacionalo, Zinovjevas, pirmininkas Internacionalo Pildomojo Komiteto, pasakė prkalbą. Pranašavo, kad "bėgyje penkerių metų milijonai kitų šalių darbininkų" irgi apvaikšios tokią pat proletariato pergalę savo šalyse.

Paskui kalbėjo Klara Cetkina, "angelas Vokiečių revoliucijos". Susirinkusieji ją sveikino triukšmingiausiais delnų plojimais, neapsakomą entuziazmu.

Italų Komunistų Partijos delegatai skundėsi, kad gaujos juodašimčių fašistų užpuldinėja, žudo susipratusius darbininkus, baisiai trukdo jų veikimą.

Prancūzų komunistų delegatai aiškino, kodėl komunistinis judėjimas Prancūzijoje nėra toks platus ir gilus, kaip turėtų būti. Sako, prie Komunistų Partijos yra prisiplakusių "nefikrų brolių", ir jie savo intrigo- mis ardo ir puldo partiją.

Anglų komunistų delegatai sakė, kad Anglijos dar-

bininkai atšalę ir nesieinteresuoja revoliuciniu darbu. Amerikos ir Japonijos delegatai pranešė apie žiaurius persekiojimus komunistų ir šiaip samoningų darbininkų tose šalyse.

Kaip jau buvo rašyta, Kominterno Kongresas po dvejų dienų persikėlė į Maskvą ir dabar tęsia Maskvoj savo posėdžius.

Turčiai ir Politikieriai Slepia Žmogžudžius Kunigo ir Zakristijonienės

New Brunswick, N. J.— W. A. Mott, pavaduotojas New Jersey valstijos generalio prokuroro, sako, kad kokie nors vietiniai galingi žmonės neleidžia teisybei išplaukti į viršų. Sako, kad nužudytajai kunigo Halo ir jo mylėtinės Millsienės čia turi draugų tarp turčių ir politikierių; kad jie slepia faktus, naikina visus įrodymus prieš kaltininkus.

Vieni iš turtingiausių žmonių New Brunswicke yra Stevensai. Ir kunigo Hall'o našlė yra Stevensiūtė. Stevensai, suprantama, yra taip pat tūzai tarp vietinių politikierių. Daugiausia iki šiol buvo liudijimų tai prieš pačią Stevensiūtę-Hallię, kad jinai dalyvavusi, kada buvo nužudytas kunigas ir zakristijonienė.

Puškiną perdirbo į Moniuską

Vilnius.— Rusų poeto Puškino paminklą pernešė iš Pilies sodo į darželį ties šv. Kotrinos bažnyčia ir šiek tiek perdirbė pavadinimo lenkų muziko Moniuskos paminklu. Atrodo gana gerai.

Liko jau tik 7 dienos. Skubinkitės per tą laiką užsirašyti "Laisvę" už \$5.00 metam. Paskui bus senoji kaina.

PANAIKINO MOTERIM NAUDINGĄ ĮSTATYMĄ APIE DARBO MOKESNĮ

District of Columbia teismas atmetė nustatytą moterim darbininkėms mokesnį.

Washingtonas.— Columbijos Distrikte iki šiol gyvavo įstatymas, kad moterim ir merginoms darbininkėms turi būti mokama ne mažiau, kaip \$16.50 savaitėi. Dabar Columb. Distrikto Teismas atmetė tą įstatymą, kaip "priešingą asmens laisvei" ir nesutinkantį su dvasia "lygybės" ir konstitucijos.

Minėto teismo teisėjas Van Orsdell'is sako: dabar moterys turi lygias su vyrais politines teises; tai nereikia daryti jom jokių pirmenybių nei darbe. Samdytojas ir darbininkas, girdi, turi laisvę vienas pirkti, ki-

tas parduoti darbo jėgą už tiek, kiek gali.

Tuo būdu Columbijos Distrikto padarė labai nelegalų teisinį žingsnį prieš moteris darbininkes. Kiti distrikto ir valstijos, be abejo, pradės sekti tuo pavyzdžiu. Jų teismai pradės naikinti įstatymus, kurie iki šiol siekė apsaugoti moterį, kaip žmonių veislės gimdytoją. Kapitalistai dar aršiau galės išnaudoti darbininkes, pigiau jom mokėti ir vartoti jas prieš vyrus darbininkus, ir tuo būdu vyrų dar labiau kapoti algas.

Moterys darbininkės turi geriau susiorganizuoti ir veikti išvien su vyrais. Tik tuomet galės atmušti vis naujus ir naujus kapitalistų užsimojimus.

Reikalauja Vienodų Šliubų ir Vienodų Persiskyrimų Visoj Amerikoj

Generalė Moterų Kliubų Federacija darbuojasi, kad kongresas išleistų tuos tikslų įstatymus visai šaliai.

Washingtonas.— Generalė Amerikos Moterų Kliubų Federacija įteiks šalies kongresui pasiūlymą del išleidimo tam tikro įstatymo, kuris pašalintų panašius prieštaravimus ir neramus. Jinai reikalauja, kad po persiskyrimui nebūtų leista vestis per metus laiko; kad leidimas ("laisnis") apsviesti būtų gautas dvi savaites pirm apsviedimo ir kar tuo tarpu leidimas būtų skelbiamas laikraščiuose. Minėta moterų federacija sako, kad vien tik už sekamus dalykus būdama duodama persiskyrimas: Svetimoterystė, nepagydoma bėprotystė, apleidimas vieniem metam, žiaurus ar kurį vyras gavo anoj, pirmoj valstijoj. Čia jis dar tebeskaitomas legalis vyras

pirmosios pačios. Atvyksta pirmoji pati ir areštuoja jį čia už dvipatystę.

Už ką reikalauja persiskyrimo.

Generalė Amerikos Moterų Kliubų Federacija įteiks šalies kongresui pasiūlymą del išleidimo tam tikro įstatymo, kuris pašalintų panašius prieštaravimus ir neramus. Jinai reikalauja, kad po persiskyrimui nebūtų leista vestis per metus laiko; kad leidimas ("laisnis") apsviesti būtų gautas dvi savaites pirm apsviedimo ir kar tuo tarpu leidimas būtų skelbiamas laikraščiuose. Minėta moterų federacija sako, kad vien tik už sekamus dalykus būdama duodama persiskyrimas: Svetimoterystė, nepagydoma bėprotystė, apleidimas vieniem metam, žiaurus ar kurį vyras gavo anoj, pirmoj valstijoj. Čia jis dar tebeskaitomas legalis vyras

TALKININKAI PASKELBSIĄ KARO STOVĮ KONSTANTINOPOLYJ

Konstantinopolis.— Turakai nacionalistai pareikalavo, kad jiem būtų atiduota pilna kontrolė Dardanellų ir Bosporo pertakų (sąsmaugų). Talkininkų komisija atmetė reikalavimą. Turakai ima vis daugiau ir daugiau vyrų į armiją Trakijoj. Vis labiau jų kariuomenė veržiasi į vadinamas neštrales vietas. Talkininkų komisija ruošiasi paskelbti karą stovį Konstantinopolyj, kad privertus turkai nacionalistus prie pasidavimo talkininkam.

AIRIŲ RESPUBLIKA ARBA MIRTIS, SAKO DeVALERA

Dublinas.— Eamon de Valera, vyriausias airių respublikonų vadas, pareiškė, kad nebūsią daroma jokių nusileidimų Anglijos valdžiai. Airiai respublikonai žūt-būt kovosią už visišką Airijos nepriklausomybę nuo Anglijos, už pilną Airių respubliką. Mirsią, o neatsisakysią nuo to idealo.

Paliuosuotas iš Kalėjimo "Aidoblistas" Vėl Stoja į Darbą

Paterson, N. J.— John J. Walsh paskutinį panedėlį buvo paliuosuotas iš Leavenworth, Kan., kalėjimo sykiu su kitais dviem I. W. W. unijos nariais. Ten jis išsėdėjo penkerius metus, kaipo politinis kalinys, nusikaltes prieš karo įstatymus. Liekamą dalį bausmės jam prezidentas Hardingas dovanuoja. Bet dovanodamas pastatė tam tikrus reikalavimus, kad Walsh susilaikytų nuo revoliucinio veikimo. Jeigu tuos reikalavimus Walsh sulaužys, tai jis vėl galės būti paimtas į kalėjimą ir turės atsėdėti liekamą dalį bausmės, kuri dabar dovanojama.

Bet Walsh nepaiso tu reikalavimų ir nebijo kalėjimo. Jis važiuoja į Philadelphiją ir padės ten vesti streiką laivų krovėjų unijai. Tenaitiniai, mat, laivakroviai (dokininkai), priklausanči I. W. W. unijai, kovoja už 44 valandų darbo savaitę.

Rusijos ir Austrijos Deimantai Plaukia į Ameriką

Pereitais metais iš Rusijos ir Austrijos išgabenta deimantų už 26 milijonus dolerių.

New Yorkas.— Geriausi, didžiausi, brangiausi pasaulio deimantai ir perlai plaukia į Ameriką. Pereitais metais iš Rusijos ir Austrijos buvo išgabenta užsienius deimantų už \$26,000,000, ir didelę jų didžiumą pateko į Ameriką.

Kuomet popieriniai pinigai nupuolė įvairiose Europos šalyse, tai deimantai ir perlai tarnavo, kaip gana pastovūs pinigai. Iš deimantų gyveno Paryžių ir Berlyne gaujos kunigaikščių, grafių ir kitų kontr-revoliucionierių turčių ir aristokratų, pabėgusių iš Rusijos.

LIETUVOS ŽINIOS

SEIMO RINKIMAI.

Susipratę Lietuvos darbininkai turėjo laimėjimų šiuose rinkimuose į Seimą. Laimėjimai nemaži, atsimumas, kaip sunku buvo jiem varyti savo agitaciją. Jie turėjo kovoti, taip sakant, tuščiomis rankomis. Spauda jiem buvo atimta, burna mažne visai uždaryta. Jų veikėjai areštuoti arba areštuojami.

Zemiam paduodame rinkimų sekmes kai kuriose vietose. Tos sekmes nėra oficialiai apskaitytos. Jas prašė laisvę laikraščiam vietiniai

ŽUVO 80 ANGLIAKASIŲ PER EKSPLOZIJĄ

32 ANGLIAKASIAI SUZEISTI IR PRITROSKĖ

Spangler, Pa.— Išimta 63 lavonai angliakasių, kurie žuvo per eksploziją Reilly kasykloj. 32 angliakasiai išimti iš kasyklos suzeisti. Dar truksta 17 angliakasių. Sprendžiama, kad ir jie žu-

vo. Kasyklos savininkai ir viršininkai nieko nesako apie eksplozijos priežastį. Iki šiol gauti pranešimai dar nepaduoda žuvusiųjų vardų.

NUTEISĖ d. KOVALSKI METAM KALĖJIMO IR DEPORTAVIMU

JIS BUVO JAU SYKĮ DEPORTUOTAS 1920 M.

Kovalskis — veiklus revoliucinis darbuotojas, ypač tarp lenkų.

New Yorkas.— Prisiekiusiųjų teismas atrado, kad d. Juozas Kovalskis (arba Ullmanas arba Stefanovskis) nusikalto prieš Ameriką įstatymą, kuris draudžia sugrįžti į šią šalį žmonėms, kurie buvo deportuoti. Bet prisiekiusiųjų teismas patarė teisėjui Mackui, kad susimylėtų ant d. Kovalskio. Teisėjas skyrė jam metus ir vieną dieną atsėdėti Atlantos kalėjime. Bet kadangi Kovalskis iki teismo jau atsėdėjo tris mėnesius Tombs kalėjime New Yorke, todėl teisėjas priskaito tą laiką prie bausmės; ir d. Kovalskis sėdės. Atlantos kalėjime ne daugiau, kaip 9 mėnesius.

Kada Kovalskį areštavo,

trys mėnesiai atgal, jam buvo paskirta užsistatyti \$25,000 kaucijos, jeigu nori būti laisvas iki teismo. Be tokios didelės kaucijos ne galima buvo gauti.

Kovalskis pirmą sykį buvo areštuotas 1920 m. ko vo mėn., kaipo "nepageidaujamas ateivis" ir sykiu su savo žmona ir kūdikiu deportuotas į Rusiją. Į Ameriką jis sugrįžo 1921 m. lapkrityje. Teisme pasirodė, kad jis buvo labai veiklus komunistų darbuotojas šio šalyj. Ypač daug pasidaravo tarp lenkų komunistų.

Teisme buvo įrodinėjama, kad Kovalskis, deportuotas į Rusiją, buvęs narys "Čeka" (Nepaprastos Komisijos kovai su kontr-revoliucija). Buvęs Maskvoj amerikietis Emmett Kilpatrickas, kad Kovalskis Maskvoj buvo jo teisėjas. Kilpatrickas, mat, buvo nužiumas kontr-revoliuciniame veikime.

Grėšia Naujas Susikirtimas Rusijos su Japonij

Maskva.— Rusų Sovietų valdžia ir Toliųjų Rytų Respublikos valdžia vėl pagariavo, kad Japonijos kariuomenė išsikraustytų iš šiaurinės dalies Sachalino salos ir užleistų tą dalį Toliųjų Rytų Respublikai. Bet Japonai iš ten vis dar nesirejudina. Mat, šiaurinis Sachalinas yra labai svarbi strateginė vieta. Kas kontroliuoja šiaurinį Sachaliną, tas faktinai kontroliuoja

Amuro upės provincijas rytinį Sibirą.

Nors Japonija ištrauk savo kariuomenę iš Vladivostoko, tačiau jos karo laivai tebestovi Vladivostoko uoste. Mandžurijoje Japonai laiko didelius savo karių būrius, kurie dedasi "baltaisiais" (kontr-revoliucionieriais) rusais.

Gali įvykti naujas susikirtimas tarp "baltųjų" ir japonų, iš vienos pusės, ir Rusijos, iš kitos pusės.

gyventojai. Tačiau ir iš tų pranešimų galima spręsti vienas dalykas, būtent, kad susipratę darbininkai, turi įtakos ir jėgos ne tik stambesniuose miestuose, bet ir mažiųjų miesteliuose.

Kašedorių apskr. Uklininkų saj. 2124, krikšč. demokr. 2927, darbo feder. — 4311, žemdirbių 272, viso labo krikščionių 10,434. Darbo kuopa (bolševikų) 498, valstiečių saj. 2927, soc. dem. 2100 social-liaud. 275 — viso socialistų — 5580.

Raseinių apskr. Uklin. Sąjunga 5368, krik. dem. 5569,

Darbo Feder. 4478, Zemičiai 442, krikščionių viso 15,857. Valst. Saj. 540 Darbo kuopa 2065, bežemių mažažemių 2259, Soc. dem. 1617; viso labo soc. 1114 evangelikų 1240, lenkų 166, žydų 800.

Tauragės apskr. Uklin. Sąjunga gavo 5920 balsų krik. dem. 4933, Darbo Feder. 2779, Zemdirbiai 71. Viso labo krikščioniškosios partijos gavo 14,264 balsų. Bolšev. darbo kuopa 110. Valst. Saj. 6403, Soc. liaud. 814, Soc. dem. 779, Bežemių ir mažažemiai 2737, viso labo soc. 11,837, evangelikų 3353, žydų 2277.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone STAG 8878.

Early subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

U.S. Savienylose Valstijose ir Kanadoje — metams \$7.00; pusei — \$3.50;
U.S. mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

Lininė Užduotis Amerikos Proletariato

Gruodžio mėnesį Chicagoje įvyks konferencija, kurioje dalyvaus pusė tūkstančių darbininkų...

Ligi šiol plačiosios minios Amerikos darbininkų, liaudies Amerikos unijistų dar vis nepajėgia atskirti nuo politikos dvių stambiųjų kapitalistinių partijų — nuo demokratų ir republikonų...

Bet pastaruoju metu visose eilėse šteitavų darbo federacijų (Missouri, Minnesota, Michigan, pačioj Chicagoj) prasidėjo veikli agitacija už tai, kad Amerikos darbininkai pertrauktų visus ryšius su abiem kapitalistinėm partijom ir pradėtų dalyvauti šalies politikoje...

Visa "senoji gvardija" Amerikos unionizmo (Gompersas, Morisonas, Wall, Hollandas ir visi kiti) pikčiausiu būdu smerkia idėją Darbo Partijos steigimo...

New Yorko valstijos "socialistai" bemėginą sulinti šioj valstijoj kokią tai "farmerių-darbininkų" partiją. Bet tai nėra plačių darbo minių partija...

Sumanymas steigti plačią Darbo Partiją kilo pačioje unijoje. Tai yra ženklas nubudimo plačiųjų minių Amerikos proletariato.

Kaip mes, komunistai ir beveik-komunistai, turime būti pirmą mėginimą darbo-milžino prakrapstyti savo akis? Aiškūs dalykas — mes negalime išdidžiai sutryžti rankas stovėti nuošaliai ir pasitenkinti tik peikiamu. Mes puikiai suprantame, kad ta Darbo Partija nebus revoliucinė tokia prasme, kaip tai mums pareiškama...

Koks gi mūsų, Amerikos Darbininkų Partijos, nustatymas? Darbininkų Partijos centralis komitetas vienbalsiai (taigi ir buvusieji opozicijos draugai) prieš rezoliuciją, kurioje pareiškiamas pilnas pritarimas Darbo Partijos steigimui...

APŽVALGA

CARO LIEKANOS.

Jau šeši metai, kaip caro valdžios nėra, bet jo liekanos dar vis veikia. Pavyzdžiui, carinis Raudonasis Kryžius iki šiai dienai Europoj veikia ir visų šalių valdžios, Tarptautinis Raudonasis Kryžius ir kitos panašios įstaigos pripažino jį teisėta įstaiga, nors gerai žinoma, kad caro valdžios jau nėra...

Iki šiol tas Raudonasis Kryžius rūpinosi šelpimu kontr-revoliucionierių. Dabar jau oficialiai negalės tą darbą varyti, nes neturės visų tų privilegijų, kurias iki šiol turėjo.

Pasaulio buržuazijai sunku persikirti su caro liekanomis, todėl ji taip ilgai ir laikė jas po savo skvermais.

NEBUVO IR BUVO...

Sunku, oi kaip sunku mums, laisviečiams, suprasti "Naujienu" "mokslininkų" žodžius. Dar nelabai seniai "Naujienu" bazijos, kad Lietuvoje nesą jokios komunistų partijos, kad komunistų organizacija nevyvuojaanti ir t.t. Dabar, gavusios iš Lietuvos kablelgramą, kad komunistai pravėdė penkis savo kandidatus į Seimą, vėl sako, būk komunistų įtaka žymiai sumažėjusi, būk komunistai metai atgal buvę daug stipresni ir t.t.

Ir suprask žmogus tokią gudrybę: nebuvo Lietuvoje komunistų ir buvo; nėra Lietuvoje komunistų ir yra.

Čia jau iš dviejų viena: arba "Naujienu" redaktorių visus skaito, durniais, nežinančiais ką jis vakar rašė, arba jo protas buvo

Savo veikimu unijoje, savo griežta agitacija už unijų vienybę, už "amalgamation" Amerikos komunistai parodė, jog jie nėra kokia tai sekta, bet sąmoningiausia dalis darbininkų klesos, kuriai rūpi visos darbininkų klesos reikalai. Tą patį, ką mes darome ekonominės kovos srityje, mes privalome daryti ir politikoje, padėdami darbininkų klesai išsipagivioti nuo demo-republikonų kvaitulio.

Bet ar mes išsižadame savo savystovumo, savo programos? Niekuomet! Kada Illinois valstijoj mes remiam rinkimuose vietos Darbo Partijos kandidatus, tai tuomet dar mes anaipol neišsižadame savo idėjų. Mes naudojame, proga skelbti savo principus nuo estrados Darbo Partijos.

Galimas dalykas, kad tūli būsiančios Darbo Partijos vadai nei nenorės priimti jom mūsų, Darbininkų Partijos, nes bijosis komunistų įtakos. Juk Anglijos Darbo Partijos vadai irgi nenori įleisti komunistų, bijodami jų įtakos. Už tą komunistai tuo labiau nepriėmė bijoti dalyvauti palėsoje masinėse darbininkų organizacijose. Juk nesibijom mes paskęsti kad ir tokioje Amerikos Darbo Federacijoje.

Amerikos Darbininkų Partijos centro komitetas savo vienbalsiu indorsavimu būsimosios Darbo Partijos aiškiai prirodė Amerikos darbininkams, jog jįsai remia kiekvieną progresyvi žingsnį nubundančios darbininkų klesos.

Mums linksma pažymėti, jog svarbą isikūrimo tokios partijos supranta ir tie draugai, kurie ligi šiol buvo opozicijoj. Komunistų Internacionalo lankėsląją taktiką dabar pradeda suprasti visi draugai.

kur nors į svečius iškeliaves ir tik dabar namo sugrįžo.

Tame pačiame straipsnyje jis dar tvirtina, būk socialdemokratai esą dvigubai galingesni negu komunistai. Čia vėl kalba pats nežinodamas ką.

"Vienybė" No. 88 paduoda kiek kuri partija gavo balsų Kaune laike šių rinkimų. Ir štai ką mes ten matome: Darbininkų kuopa, kurią "Naujienu" ir kiti vadina komunistais, rinkimuose gavo 5,031 balsą, o socialdemokratai gavo tik 3,905 balsus.

Kaune net devyniolika įvairių partijų ir grupių statė savo kandidatus ir darbininkų kuopa gavo daugiausia balsų. Vėso Kaune paduota 33,410 balsų ir iš jų darbininkai gavo virš penkių tūkstančių.

Zinant tą, kad Kaune yra daugiausia darbininkų, aiškiai matosi, kokią įtaką darbininkuose turi socialdemokratai.

Apie tai, kiek Kaune gavo balsų socialdemokratai ir komunistai, turėtų "Naujienu" filosofai pagalvoti ir vėl parašyti straipsnį, kad komunistai yra išnykę, kaip kad neseniai jie rašė.

PATRIOTAS KALBA, NUTILKITE...

"Vienybė" visame savo atvirume parodė savo patriotingumą Lietuvos linkui. Ji užsiuola ant Lietuvos valdžios, kad pastaroji Lietuvoje labai daug laisvės suteikus žydams, lenkams, latviams ir kitiems. Iš to ji mato didelį pavojų ir patiems žydams ir Lietuvos valstybei. Girdi, dabar žydai, turėdami pilną laisvę, pagriebė į savo rankas visą biznį ir net amerikiečių nenorį įleisti į Lietuvą, kad pastarieji jiems biznį nesugadintų. Girdi: "Jie palengvą varė savo šnugelį, išsisukinėjo nuo kariuomenės, kišo kojas

Savo veikimu unijoje, savo griežta agitacija už unijų vienybę, už "amalgamation" Amerikos komunistai parodė, jog jie nėra kokia tai sekta, bet sąmoningiausia dalis darbininkų klesos, kuriai rūpi visos darbininkų klesos reikalai.

Bet ar mes išsižadame savo savystovumo, savo programos? Niekuomet! Kada Illinois valstijoj mes remiam rinkimuose vietos Darbo Partijos kandidatus, tai tuomet dar mes anaipol neišsižadame savo idėjų. Mes naudojame, proga skelbti savo principus nuo estrados Darbo Partijos.

Galimas dalykas, kad tūli būsiančios Darbo Partijos vadai nei nenorės priimti jom mūsų, Darbininkų Partijos, nes bijosis komunistų įtakos. Juk Anglijos Darbo Partijos vadai irgi nenori įleisti komunistų, bijodami jų įtakos. Už tą komunistai tuo labiau nepriėmė bijoti dalyvauti palėsoje masinėse darbininkų organizacijose. Juk nesibijom mes paskęsti kad ir tokioje Amerikos Darbo Federacijoje.

Amerikos Darbininkų Partijos centro komitetas savo vienbalsiu indorsavimu būsimosios Darbo Partijos aiškiai prirodė Amerikos darbininkams, jog jįsai remia kiekvieną progresyvi žingsnį nubundančios darbininkų klesos.

Mums linksma pažymėti, jog svarbą isikūrimo tokios partijos supranta ir tie draugai, kurie ligi šiol buvo opozicijoj. Komunistų Internacionalo lankėsląją taktiką dabar pradeda suprasti visi draugai.

amerikiečiams Lietuvoje, kad nuosavybių neįsigytų, ant galo susidėję su Lietuvos klerikalais padėjo pervaryti įstatymą, kad amerikiečių visai neįleisti, jeigu nemokės tam tikros kontribucijos."

Pasekmės to busi ve kokios:

"Gi pagryžtanti iš Lietuvos amerikiečiai nupasakoją gaudus, kurie visai neramūs ir kurie gali priversti prie bjaurių pasekmių. Pasakojama pašnabždomis, bet su dideliu tikrumu, jogei Lietuvos kaimiečiai patys ims prieš žydus "veikimą".

Žinoma, "Vienybė" nenori pogrųmų, bet ji išvengimui pogrųmų imtų nagan žydus, elgtųsi su jais, kaip caro laikais valdžia elgėsi Rusijoje. Ji ir dabar ve ką užgieda:

"Niekio tokio nebūtų sulaukta, jeigu Lietuvos valdžia iš sykio ir be jokių niūniavimų apie meilės idilijas prie visokių Lietuvos mažumų, būtų griežtai pasistačiusi, kaip tą padarė Latvija..."

Vadinasi, "Vienybė" su pratimu, Lietuvos valdžia išsyk turėjo griebti žydus už gerklės, neduoti jiems jokių laisvių, tuomet viskas būtų išję gerai ir nuo pogrųmų žydai būtų išgelbėti.

Tai matote, kaip "Vienybė" patriotai kalba apie mažųjų tautų teises! Vadinasi, jeigu tu esi galingesnis, jeigu turi daugiau garbės, tai silpnesni griebk už gerklės ir smaugk. Panašiai caro valdžia ir elgėsi, todėl mes nesuprantame, kodėl "Vienybė" ponai pyko ant caro valdžios už smaugimą mažųjų tautų, tame skaitliuje ir Lietuvos, kuomet jie patys kaip tik tokią pat politiką vartoja?

AR PATRAUKS TEISMAN?

Lietuvos valdžia visu įnirtimu gauda komunistus ir tuos, kurie jiems simpatizuoja. Bet už tai kriminalistai, visokie tituluoti vaigys naudojami pilna laisva ir niekas jų nei pirštu nepaliecia. Paimkime kad ir kunigą Purickį, kuris, būdamas ministerių, užsiėmė kontrabanda ir paskui buvo "iš proto išėjęs" ir į užsienį išvažiavęs. Kada jis buvo užsienyje, tai laikraščiai rašė, būk valdžia dedanti pastangų jį suareštuoti, bet kada sugrįžo į Kauną, tai laisvai vandravoja gatvėmis ir niekas nei pirštu jį nepaliecia. Mat, kaip gi čia jį trauksi teisman, kuomet jis yra kunigas ir dar buvusias ministeris! Kaipio ministeris — galėjo vogti, galėjo kontrabanda užsiimti, bet kaip kunigas — pats sau davė atleidimus, iš griekų išrišimus ir todėl Lietuvos valdžia tokių neareštuoja.

Dabar daugelis stato klausimą: ar Lietuvos valdžia patrauks teismau kriminaliai nusikaltusį kunigą Purickį?

Mes j tai atsakome: Purickis kaip buvo laisvas, taip ir bus, jį niekas teisman netrauks, nes atminti te, kad jis ne paprastas prasikaltėlis, bet tituluotas, ne paprastas Purickis, bet kunigas Purickis ir dar buvusias ministeris. Dabar tokių tegalima ištekėti.

Mokyklos lankantys merginos turi susipažinti su mokslo apie lytinis dalykus. Ligi šiol lytinis klausimas buvo ignoruojamas mokyklose. Pusėtina! gera pradžia. J. Serena.

ANT GREITŲJŲ

Skaitau vienam Philadelphiajos laikraštij, kad girtas automobilistas suvažinėjo trijų metų kūdikį. Ji laiko kalėjime be kaucejos. Tame pačiame numeryje yra žinia iš Pitsburgo, jog delei girtybės įvyko kelios nepalaimos su automobiliais, kuriose žuvo keturi žmonės. Tai jau daugiau negu niekšiška. Pasilakt yra bjauria, bet milijonų kartų bjauriau, kada dėl pasilakimo kokio išgervėlio turi žūti nekalti žmonės.

As labai ir labai patariu draugei Menkeliuniutei-Januskienei padaryti "turne" po visą Ameriką. Josios labai pasigenda draugai rochesteriečiai, clevelandiečiai ir Pittsburgiečiai. Draugų ūpas atgyja dainų dėka. Dainos tai balzamas sielai ir stimuliantas raumenims.

Pasikalbėjime su tūlu korrespondentu garsus rusų basas Saliapinas pasakė, jog, jojo nuomone, reikėtų aptaksuoti kiekvieną Amerikos gyventoją penkiais centais del palaikymo geros operos. Žmonės tuomet labiau priprastų mylėti dailę ir būdnesnioji publika turėtų progos išgirsti gerų dainininkų.

Bet Amerikoje to neįvyks prie dabartinės valdžios. Apie dailės ir darbininkų parėmimą valdžia nei nemislija.

Saliapino pasakymas: "Visos pasaulio tautos yra didžios savo didime ir didžios taip pat savo žioplume". Nagi ar visos tautos? Dar vienas Saliapino pasakymas: "Rusijai gaila, kad geriausios josios artistai šiuomi laiku yra užsieniuose. Bet rusų liaudis j tai žiūri filosofiška. Jeigu kuris artistas nenori grįžti iš užsienio namo, tai rusai nusispjovė taria: Mat jį velniai. Pasigaminsime sau kitą, dar geresnį!"

Talantas apgali ir didžiausias klūtis. Kručančių paveikslų aktorė Pola Negri, lenkė, pasakoją "World'e", kaip ji, dar prieš karą, parašė, nufilmavo pirmą kino-dramą Lenkijoje, kurioje, be to, ji lošė pirmą rolę. Ji pardavė tą dramą už 100 rublių. Nuo to laiko prasideda jos garbė, kaip kinematografo žvaigždės.

Jeigu ji nebūtų turėjus drąsos ir energijos, ruošiant savo pirmąjį veikalą, tai pasaulis gal nei nežinotų apie Pola Negri.

Chicago merginų mokyklose pradėta agitacija už tai, kad josios, rengdamosios prie ženybinio gyvenimo, reikalautų iš savo būsi-

nių vyrų sveikatos palūpinimo. Tik už švyrų vyrų tegalima ištekėti.

"Darbininkas" klausia ar gi per daug būtų mokant už registraciją po dešimtis dolerių į metus, ir pats jį klausimą atsako, kad tai esą visai mažai.

Taip, Lietuvos valdžia Lietuvos šnipams ir kitiems gaivalams, pasilaktantiems vien tik amerikiečių doleriais, visai mažą mokesčių.

"Naujienu" šaukia: siųskite pinigus Lietuvon per "Naujienu", nes tik tuomet Lietuvos litų vertė bus pastovi.

Lietuvos litų pastovumas gali būti ir tuomet, jeigu amerikiečiai siųs pinigų ir per kitas įstaigas. Bet "Naujienu" nepastovumas tikrai tuomet pasirodytu.

Keisti pasaulyje dalykai! Kontr-revoliucionierių, pasivadinsiu social-revoliucionieriais, vadas Timofejevas sėdi Maskvos kalėjime, o "Naujienu" redaktorus jį vaizdina, kad jis jau sėdintis esąs pas Abrahą sveikatos, todėl ką vakaras papolės ant kelių medžiagų prie Timofejevo, kaip katinio, kad tas ir jam pūpintų šiltą vietelę dangorūsi nemažesne savitine pagaga, kaip šimtas dolerių.

Jeigu Jurgelionis išskatė visus tuos smūgius, kuriuos jis dabar gauna nuo Jūmamoto, tai aš tikras, kad danguje gaus "mūcelinko" valniką.

Daktaras Montvilas "Naujienuose" sako, kad lietuviai esą siliai ir nesuprantantys, kad reikda eiti gydytis pas savąjį. Well, blogi dalykai, kad asilai savąjį nepagerbia.

Sventas raštas tvirtina, kad lyginai taip esą ir danguje, kaip ant žemės. Jeigu tas teisybė, tai danguje kunigams blogi pūpieriai, nes ant žemės jie pradėjo moterys šaukti, tai, veikliausiai, iš pats ir danguje dedasi.

ZIGZAGAI

Kas daugiausiai Amerikoje kovoja už blaivybę? Visi tie, kurie užsima slaugyti degtines pardavinėjimui, nes išnykus blaivybei, jį liaudis sumažetu.

Juo New Yorko miesto daugiau policijos stacionų sargybon, tuo labiau pūpina mai ir užpūdinėjimas dūmiasi. Kas išmąsita pūpina, tai tas gaus filosofų blūbų, nemažesni, kokį turi Harmanas-Purvis.

Vienatini tikrai komunistai jauti įtaką kalėjime, tai kalėjimo įtaka.

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. Kaškiaučius.

Sausoji Gerklės Sloga, Nemalimas.

D-gaš "Laisvietis" (J. S.), Lowell, Mass., prašo patarimo per "Laisvę".

1. Man burnoje ir gale gerklės pridžiūsta, liežuvį aptraukia gleivėmis, kurios sunku atkranksti. Gal man viduriai nemala. Kartais man darosi sunku po krūtine, vidurius išpučia. Maistą stengiuosi pasirinkti lengvesnį, mėsos veik nevalgau. Viduriuose dažnai skauda, gurgžia, kliūksi, tarytum kokiam apytūšiam asuotyj (uzbone). Pirm metų turėjau tonsilių operaciją (išspjovė). Kas man daryt, kad išvengus tokių nesmagumų?

2. Aš nešioju pilvo diržą, kylai (patrūkimui) laikyti nuo mažų dienų. Gal tas diržas viduriams nesveika?

3. Ar kenkia žmogaus sveikatai rūkymas?

Atsakymai.

1. Matyt, jums viduriai nemala, kaip reikia. Patartina griežtai laikytis susiaurintos (apribotos) dietos. Mėsos jokioj formoj, net paukštienos, žuvies ar šiaip šviežios mėsos nevalgykite. Nevartokit taipgi labai riebių valgių, ypač taukuose, riebaluose keptų bei virtų valgių. Nevalgykit jokių daiktų iš bonkučių bei dėžučių, konservuotų valgių, taipgi taip vadinamų "pies, cakes, pastry", blynėlių, tortų, paštetų.

Valgykit pieną visuose jo pavidaluose; kiaušinių, minkštai virtų; daržovių, vaisių, riešutų. Jei viduriai kartais užsilaiko, gerkite dažniau šilto vandens. Gerai taipgi vartoti su pienu ar sriuba sėlenos (bran), da-dedant kiek medaus bei si-ropo.

Viską kramtykite gerai, į smulkius kąsnelius. Vandens abelnai gerkite daug, apie

tuziną stiklų į dieną, tik ne-peršalto. Alaus ar šiaip svaigių gėralų jokiu būdu negerkite, nes nuo jų viduriai ir visi organai sugenda.

Kai vidurius labai išpučia, imkite šaukštuką sodos miltelių (sodium bicarbonate), užgeriant gana šiltu vandeniu. Vieton sodos galima paimti šaukštas magnezijos pieno (milk of magnesia). Kartais naudinga viduriai išplauti, levatyva (enema) daryti, dedant valgomosios druskos šaukštuką į kvortą šilto vandens.

Atminkite, kad dieta, sąmoningai parinktas valgis jums viską padarys, jeigu tik to laikysitės ilgą laiką. Vaistų vartoti gal reikės tik retkarčiais.

Gleivės, skrepliai gerklėje gali būti ir nuo vidurių suirimo, bet jų atsiranda ir nuo rūkymo, taipgi nuo užleisto, užsisenėjusio šalčio (kataro). Kad palengvinus ir galop prašalinus tuos skreplius, reikia visų pirma laikytis natūralinių, sveikų valgių. Būtinai meskite rū-

Tuo tarpu atsineškite iš vaistinės bonką (puskvortę,

pint) Dobell's Solution ir gargaliuokite, plaukite gerklę tuo skiediniu keletą kartų į dieną, dažniau, kada tokių skreplių gale gerklės prisivelia, iš ryto.

Į nosies skylutes tepkite paprastos vazelinės. Vazelina padės pridžiūvusiems, priskretusiems gleivams lengviau atsiskirti. Kvėpuokite visuomet nosimi, nebūrna. Kada atsimenate, kvėpuokite giliai, nors keletą kartų.

2. Diržą nešioti, kad palaikius besiveržiančius vidurius (kylą, ruptūrą) viduriams nekenkia, jeigu gerai priderintas ir laikosi standžiai. Jeigu kartais žarnos kilpa išlenda pro praskleistą plėvę, o ją diržas pripuolamai suspaudžia, tuomet viduriams negerai. Jeigu kaip, ar ne geriau būtų jums eiti ant operacijos, ligoninėn, kad kylą atitaisytų ir padidėjusį plyšį užsiūtų. Operacija ta yra menka ir visai nepavojinga, išgydys kylą radikaliu būdu.

3. Rūkymas yra blogas paprotis. Storiems, nutukusiems pilvūzams gal ir ne taip jau kenkia, vis delto kiekvieno rūkytojo gerklei negerai. Gerklėje nuo rūkymo, kaip ir nuo dulkių, gazų, dūmų, pasidaro užsisenėjusi sloga — labai nemalonūs reiškinys. Be to, nuo rūkymo kartais ir širdžiai, nervams ir kitiems jautresniems audiniams nesveika. Būkite vyras, meskite tą rūkymą, tą piemenų, neužaugę prasimanymą, — ar mesite? Tai būsite bent vyras!

Nemoralybė niekuomet nėra persekiujama; žmonija negali pati save persekioti. Šiame pasaulyje niekas apart išminties nėra persekiujama.

G. Moore.

A. L. D. L. D. REIKALAI PRIE "NAUJO KLAUSIMO".

Šių metų "Laisvės" numery 259-tam d. Centro Komiteto Naris (kodel ne pavarde?) kelia itin svarbų mūsų organizacijai klausimą, nuo kurio tinkamo išrišimo priklausys ALDLD. ateitis. Tasai klausimas naujas tik-tai tuomi, kad dabar tiktai keliamas. Reikalas gi radikalių reformų vidurių organizacijos jau matėsi seniai, tiktai mes buvome iki šiol per daug užimti frakcinės kovos reikalais, o be to — ir sąlygos tokiom reformom iki šiol nebuvo palankios.

Augant ALDLD Draugijai įgyli ir j plotį, matosi būtinas reikalas užlaikyti bent vieną centrę žmogų, kuris galėtų pašvesti visą savo laiką kalbamos organizacijos naudai. Dabar mūsų organizacija turi apie 7,000 narių. Bet negalima sakyti, kad jau tapo pasiekta mūsų augimo čukuras. Potencialių jėgų, neišjudintos dirvos — dar yra la-

(Tęsa ant 4-to pusl.)

NORTH GERMAN LLOYD

Dvieju Sribu Garlaiviai

LIETUVA

NEW YORK — BREMEN
Laivai Išplaukia Kas Antra Sereda.
Gerai Įtaisyti 3-čios klasės parankumai. Puikus pataravimas, geri kambariai del 2, 4 ir 6 asmenų. Platenuji žinių flauks vietinio agento, arba
North German Lloyd
14-16 Pearl St. New York

SUGEDE DANTYS — SUIRUS SVEIKATA.

Išgaminuojami Dykai Savo Darbą Gvarantuojame Taisome Ant Išmokėsia.
Dr. H. & J. ZASULY
Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y.
kampus Havemeyer
Antras ofisas 182 Flatbush Av. Kamp. 5th Ave., Brooklyn. Du blokal nuo Pacific St. subway stoties ir du blokal nuo Atlantic Ave. subway stoties.

Telefonas: Greenpoint 5812.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA

229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y.
Viršų Daunoros Vaistinės
Valandais:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val.
Penktadieniais, sekmadieniais ir ševidzi dienomis tik pagal sutartį.

Pirkite Šias Įdomias Knygas Dabar. Tai Dar Ir Dovanų Gaušite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIŠ DĀLYKUS
226 pusl. su paveikslais, apdarvta. Kaina \$2.00.

Aiškiai ir beisngai aprašyta visos vyro lyties gyvenimas: lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsisaugoti; sanžagystė; prostitucija; apsiavedimas ir aei-myninis gyvenimas; kaip aiškinti vaikams lyties apsi-reiškimus ir t. t., ir t. t. Tai tik suminėjimas kelių iš daugybės įdomių dalykų, kurie toje knygoje aiškunami. Kiekviena jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildė ir kaip vyrai, taip ir moters privalo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos parašytos lyties klausimų tyrinėtojo D-ro W. J. Robinsono.

Siekiat šias knygas į Lietuvą, giminėms ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas leidžia.
Pinigus ir reikalavimus siųskite šiuo adresu:
J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.
DOVANOS. Visiems, kurie pirks šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovanai pridėsime įvairių knygėlių vertės 50c. Kurie pirks blic kurią vieną knygą, gaus dovanai knyge-lylį vertės 25c. Pasiskubinkite!

PATARIMAI MOTERIMS IR MERGINOMS APIE LYTIŠ DĀLYKUS.
256 pusl. su paveikslais, ap-darvta. Kaina \$2.00.

Tiesiogiai ir suprantamai aprašo visą mergaitės ir moters lyties gyvenimą, Tarpe daugelio kitų dalykų, aprašyta lyties organai ir jų veikimas; antdrapanis; apsiavedimas; apsi-valsavinimas; gimdymas; lyties ligos ir kitos moterų li-gos; sanžagystė; kaip būti laiminga gyvenant poroje, ir t. t., ir t. t. Ši knyga pirmu-čiausiai skiriama merginoms ir moterims.

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildė ir kaip vyrai, taip ir moters privalo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos parašytos lyties klausimų tyrinėtojo D-ro W. J. Robinsono.

Siekiat šias knygas į Lietuvą, giminėms ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas leidžia.
Pinigus ir reikalavimus siųskite šiuo adresu:
J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.
DOVANOS. Visiems, kurie pirks šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovanai pridėsime įvairių knygėlių vertės 50c. Kurie pirks blic kurią vieną knygą, gaus dovanai knyge-lylį vertės 25c. Pasiskubinkite!

ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ TEN, KUR DAUGELIS KITŲ ATGAVO

JEIGU JUS KENČIAT nuo nervų suirimo, kvatulio, silpnumo, kraujo ir odos ligų, akių mirgėjimo, prastos atminties, nervų silpumo, bėmiegis, skaudėjimo sprando ir nugaros skaudėjimo, reumatizmo, gerklės skaudėjimo, skilvio nesma-gumo, vidurių nedirbimo, aptraukto liežuvio ir vidurių užkietėjimo—ATEIKITE PAS MANE.

NAUDOJAMA MODERNISKA METODA
Jeigu nesigydėt pirma, tai ilgiau nevil-kink. Ateik del iš-egzaminavimo VEL-TUI. Aš turio 24 m. patyrimą ir prakti-kois gydyme chroni-škų ir nervų ligų. Ypatiaškai gydysiu jus su kiekvienu at-silankymu.
VELTUI Patarimai ir Ekzaminacija
Gydymas be Skausmo Jeigu reikalinga kraujo, šlapumo ir spaudulų iš-egzaminavimai yra daro-mi. Viskas atliekama su geriausiais prietaisais, įskaitant ir X-ray. Jei-gu negalėsite pagelbėti, tai pasakysiu.
Dr. LEWIS
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 p.p.
120 East 29th St., Tarpe 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Du-syk-savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išcina

UTARNINKAIS IR PĒTNYCIOMIS Chicago, Ill.
"Vilnis" išcina du kart į savaitę, 8 puslapių didžio, paduoda teisingas žinias iš Amerikos apie darbą, be-darbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį.
"Vilnis" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.
"Vilnis", matydama reikalą, įvedė pinigų siuntimo skyrių savo raštinė, patarnauja persiuntime pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrių, yra pavadamas "Vilniai", kad išsigijo sau bendradarbius ir tuomi pagerinus paties laikraščio turinį.
"Vilnis" kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsisakant knygas, siunčiant pinigus Lietuvon, užsirašant bile kokį darbininkišką laikraštį.
Rašyk šiandien į "Vilnius" Administraciją ir rei-kauk vieną numerį del-pamatymo.
Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Užrubežj ir Chicagoj metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
"VILNIS" Chicago, Ill.
2513 So. Halsted Street,

NAUJA KNYGA

Kas Norite Žinoti, Kas Yra -

- Kapitalas
- Gamyba
- Darbas ir jo vaisius
- Bendradarbiavimas
- Prisirašinimas
- Visuomenės išsivystymas
- Ekonomijos mokslo reikšmė
- Maiño išsivystymas
- Darbo pajėgos vertė
- Pridedamoji vertė
- Pelnas
- Kreditas (paskola)
- Birža (spekuliacija)
- Kapitalo augimas
- Pramonės krizial
- Kapitalistinė valstybė
- Mokėsčiai
- Buržuazinių klasių ideologija ir Proletariato ideologija?

Tuojaus nusipirkite naujai "Laisvės" išleista knyga

IŽANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ

Knyga parašyta garsaus rusų ekonomisto-rašytojaus A. BOGDANOVO.

Susideda iš 240 puslapių.

Kaina: drūtais audimo aparais ir auksuotomis raidėmis \$1.50. Pópieriniais viršeliais — \$1.00.

Reikalaudami knygos, adresuokite:

L A I S V E

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Lapkričio 7-ta Antra Diena Bolševikų Revoliucijos

(Pabaiga.)

Kamenevas pirmininkautja. Jis skaito dienotvarkį, kurį, kaip ir paprastai, padarė prezidentas. Šią naktį kongresas paims karą ir taikos klausimą ir sudarymą valdžios apgynimui sost-pilio nuo Kerenskio. Žinoma, dienotvarkio laiko-masi paviršutiniai. Prasidėjo dideli debatai, ku-riuose bile kas gali kalbėti. Visokių rūšių kalbė-tojai pradėjo debatuoti: kalbėjo kareivių dele-gatai su pasveikinimais nuo kariuomenės iš fron-to; aficierių ir inteligentijos delegatai, protestuo-dami prieš sukilimą; turtingų ūkininkų delegatai —kolodami bolševikus už areštavimą ministrio Miljanovičiaus. Girdi: "Jis irgi esąs socialistas". Gelžkeliečių unijos Centralio Pildomojo Komiteto narys sakės, jog jo žmonės visomis jėgomis prie-sinsis bolševikams.

Karštai, su dideliu inirtumu, kalba politinių partijų atstovai, net ir kai kurie socialrevoliucio-nieriai, prieš bolševikų veikimą. Karelinas pa-sakoja, kaip raudongvardiečiai pažmė jų spaus-tuvę ir uždarė jų laikraštį "Znamia Truda". Bundo delegatai vėl viešai "apleidžia šį išdavikų susirinkimą".

Per visą naktį tai šukavimais, tai griausmin-gais delnų plojimais prasčioakai reiškia savo pri-tarimą kalbėtojams, arba piktumą tiems, kurie kalba priešingai jų reikalams; svetainė siubuo-ja kaip neramios marės. Duotas įnešimas ap-rubežiuoti kalbas 15 minučių; atmetas; įneši-mas aprubežiuoti kalbas pusei valandos, valan-dai, trims valandoms, atmesta didžiama balsų. Kitų partijų delegatai protestuoja prieš sudary-mą prezidiumo, sakydami, jog bolševikai, kurie yra didelė didžiuj, neturi diktuoti viską kon-gresui, bet turi būti nuolaidūs ir duoti mažumai pasakyti savo. Trockis atsaiko jiems, jo balsas kaip nutekintas plienas: "Kada mes, bolševikai, pereitę liepą mėnesį buvome mažumoj ir prašė-mės jūs nuolaidumo, jūs neklusėtė. Neklusau-sime dabar ir mes jūs. Jūsų tikslas yra sulaukyti pergalingą maršavimą proletarinės revoliucijos, — o proletarinė revoliucija nebus sulauikyta.

Šiame susirinkime bolševikai buvo gerai su-siorganizavę. Rusų politiniuose mitinguose visas svarbiausias darbas atliekama atskiruose susi-zinkimeliuose įvairių frakcijų. Bolševikai turi didžiumą. Bet jie negali uždrausti mažumai kalbėti, nes nėra padaryta taisyklių uždaryti de-batas. Jie užgripa minčių sukilimą; jie žino, jog Petrogrado darbininkų minios eina su jais; jie tiki, jog visa Rusija su jais; ir jie eina pirmyn, nepaisydami nieko ir giliai įsitikinę.

Jau po pusianakčio. Leninas, ramiu, mono-toningu balsu skaito atsišaukimą į visų kariau-jančių šalių žmones delei karo pertraukos ir tai-kos. Susirinkusieji atydziai klauso, prakaitas sienka jiems per kakta, taip baisiai jie nori tai-kos.

Jis užbaigia skaityti. Kyla protestai, bet tuojau tampa numalsinti dideliu susukimu: "Ga-na. Liaukis. Užsidaryk burnę". Eina balsavi-mas. Net ir "ramieji" kairieji socialrevoliucio-

nieriai, ir "Novaja Zizn" grupė stoja už. Tik vienas priešinasi. Audra balsų ir juoko priver-čia jį nuleisti ranka žemyn.

Umui, kaip vienas, netarus žodžio, mes su-stojome, visi mes, ir dainuojame Internaciona-lą. Garsūs balsas veržiasi per sienas, pro lan-gus oran ir skrenda kariaujančian svietan.

Žmonės apsikabina kits kitą; ašaros rieda per veidus; gilus sujudimas, ūpo pakilimas api-ma mus. Taika! Taika ir vieta visiems žmo-nėms pasaulij! Pradžia didžiojo perversmo, pabaiğa skausmų ir nelaimių, gimimas naujo pa-saulio!

"Ir neužmirškime ty, kurie šią naktį pagul-dė galvas už šitas idejas!" pasigirdo kieno tai balsas, kuomet paskutinis dainos aidas išgeso.

Tada mes dainavome laidotuvių giesnė, tą iludno džiaugsmo himną, kuris labai daug reiškia kiekvienam rusui. Mus apima tvirtas įsiti-kinimas, jog tai nėra paprasta ūpo, sujudinimo demonstracija, bet didelė politinės galios demon-stracija. Ar jaučiame, jog jau vargdieniai lai-mėjo? Klausykite Lenino: "Revoliucija dar tik prasidėjo. Mes dabar užėmėme Petrogradį. Ry-toj mes apgalėsime Kerenskį. Porytoj sulatvysi-me buržuazijos pasipriešinimą. O tada, draugai, mes pradėsime revoliuciją..."

Klausykite Trockio: "O dabar, draugai, į darbą. Viskas turi būti padirbta—viskas. Mums reikia naują pasaulį budavoti. Šimtmečius emė subudavojimui senojo pasaulio. O mes turime pastatyti naująjį per kelias dienas".

Naujoji valdžia paskelbta. Valdžia paremta ant Darbininkų, Kareivių ir Valstiečių Tarybų. Liaudies Komisarų Taryba paskelbta iš tribunos; kiekvienas vardas sveikinama delnų plojimu sulyg išsauktojo darbavimosi revoliucijai. Troc-kio vardas išsaukia trumpą, triuksmingą pasvei-kinimą, o išsaukus Lenina pasveikiame mas sužidia visur, kaip didelis griaustinis išilgai tęsiasi. Bet vis tik paskelbimas naujos valdžios, kas va-karuose būtų revoliucijos klimaksu (augščiausi-as laipsnis), čia sutinkama kaipo būtinas fak-tas. Čia minia valdonė. Atskiri žmonės mažai reiškia, tik pati revoliucija reikšminga. Jei Leninas ir Trockis būtų nemokėję išaiškinti minios valios nors momentui, jie būtų buvę nušluoti užmirštin, kaip Kerenskis, kaip, pavyzdžiui, Ri-zanovas....

Kada apleidome svetainę buvo jau penkta valanda ryte. Išalyse tolįau į pietus austra jau baltintų dangų rytuose; čia gi dar per valandas bus juoda naktis. Sniego dar nesnio, bet juo-das purvas gatvėse jau tvirtai sušalęs. Ant skersgatvių nedidelės raudongvardiečių grupės šildosi sustoję apie besikurenančią šviesią ugnį. "Da zdrastvujet svobodnaja Rossija", jie šau-kia ir jų akys žėri finksmu užsidedimu, jų bal-sai skamba pilni neišsėmiamo džiaugsmo.

Tramvajai laukia paimti mus į miesto vidu-rį. Jau seniai, septintą val. vakare, tramvajai sustojo; jų darbininkų unija pasuntė kelis tramvajus su liuosnoriais darbininkais laukti koi Sovietų susirinkimas užsibaigs, kad išvežioti de-legatus. Mes suėjome tramvajuosna dar vis ges-tikuluodami, diskusuodami.

Kur tai toli pasigirdo netikėtini šoviai. Mums važiuojant, užpakalį mūs liekasi didysis Smolnis, visas žėri šviesomis ir ūžia kaip bičių avilys....
Vertė Vilniais.

A.L.D.L.D. REKALAI

(Tąs nuo 3-čio pusl.)

bai daug lietuvių darbininkų višumenė, tik reikia tą dirvą išjudinti, reikia darbo pridėti. Žmogus, dirbas kasdien dirbtuvė, ir geriausias norais—negali tu visų progų tinkamai išnaudoti. Tinkamam savo įtakos skleidimui, reikia nuolatinės agitacijos, reikia atsišaukimo, reikia darbo. Padvigubinę darbą, as neabejoju, mes be vargo galėtume padvigubinti ir narių skaičių: žalos medžiagos yra dar labai daug. Bet tam reikia, mažiausiai, bent vieno žmogaus nuolatinio darbo.

Dabar: ar galėtume mes tai padaryti? Žinoma, kad galėtume, jeigu tik visi ta minčia persiimtumė ir visi energingai į vieną tašką muštume. Nepakelūs mokesčių, iš karto, gal būtų ir kiek sunkoka. Kad padidėjus centro išlaidoms nenukentėtų knygų leidimo darbas, būt galima padaryti ve kaip: sujungti A.D. Partijos raštine su ALDLD, raštine ir abiem organizacijom užlaikyti vieną apmokamą žmogų. Tai būtų visai nekanu, jeigu kalbamesios organizacijos mokėtų po 15 dolerių avartinės algos bendram sekre-

toriui. Gaudamas 30 dolerių algos, toksai bendras sekretorius galėtų visą savo energiją įdėti į tų organizacijų kūną. Dabar A.D.P. moka savo sekretorei 10 dolerių per savaitę, gi ALDLD. moka 7 dolerius. Mokėdamos 17 dolerių, nei viena organizacija neturi žmogaus, kuris visą savo laiką galėtų pašvesti jų labui. Iki kol, vienas žmogus, be vargo, galėtų apdirbt abiejų organizacijų darbus. Po kokių metų, kada jau matytume tokio darbo vaisius ir jeigu pavyktų pakelti abi organizacijas tiek, kad jau galėtume pastatyti abiejose po apmokamą žmogų, lengvai galėtume ir vėl atskirti tas įstaigas (sekreteriatas).

Apie šitokį reikalą sutvarkymą aš jau esu prieš kelis mėsius kalbėjęs su artimaisiais draugais, bet tuo laiku A.D.P. turėjo dar daug priešų, todėl ir buvo manoma, kad daugelis A.L.D.L.D. narių priešinsis tokiam žingsniui, delto kad jie buvo priešingi A. D. Partijai, Dabargi, tasai argumentas visiškai atpuola, nes A.D.P. oponentai (bent mūsų tarpe) mažėja. Tokiam darbui reikėtų tikrai pastatyti žmogų, kuris atsidavęs abiem organizacijom dirbtų. Taip sutvarkę dalykus bent tūlam laikui, išristume vieną svar-

biausių mūsų sekmingo veikimo klausimų.

Nors jau atėjo laikas, kad reikia A. D. Partiją visur statyti pirmon vieton, o kitas organizacijas antron, bet pagelbinių organizacijų darbas irgi yra nemažiau svarbus: vadaujama organizacija bus stipri tikrai tiek, kiek bus stiprios ir veiklios jos pagelbinės organizacijos. Ateitis del ALDLD. yra didelė.

Apie sutraukimą visų A.L.D.L.D. L.D. knygų į vieną vietą ir įkūrimą knygyno, reikėtų svarstyti tik po pastatymo apmokamo žmogaus organizacijoj. Toksai knygyno įkūrimas ne tikrai galimas, bet ir pageidaujamas. Paėmus nedidelę krautuvėlę, būtų galima ten sukrauti ne tik ALDLD. knygas, bet senosios L.S.S., L.M.P.S. ir A.D.P. literatūrą. Be to, galima būtų laikyti pardavimui Lietuvos laikraščių ir radikalinių leidinių bei knygų kitomis kalbomis. Ten pat galėtų būt kalbamųjų organizacijų centralinės raštinės. Tokia vieta tada savaime išsimokėtų, visai nejudinus organizacijų izdu.

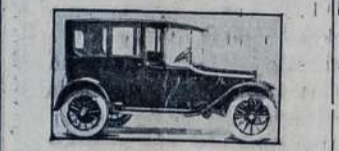
Pabaigoj šių metų įvyks A. D. P. suvažiavimas. Gi pradžioj sekamą metų įvyks ALDLD. toksai pat suvažiavimas. Tuose suvažiavimuose ir reikėtų ap-

svarstyti šie klausimai. Gyventi taip, kaip dabar, visviena ilgai negalėsime.

A. Petrika.

DR. J. VITKUS
GYDYTOJAS CHIRURGAS
1286 Norwood Rd.
CLEVELAND, OHIO.

Phone Stagg 6012.
W. WARREN
(V. VARINSKAS)
WELDING & AUTO REPAIRING
101 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbusių automobilius, pripildome visokius išsilisus cilindrus, nežūrint, kokio didžio ir kaip išdile jie nebūtų. Darbą atliekame su naujaisios mados įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurios yra lygios, kaip iš dirbtuvės nupirktos.

Reikalui esant visuomet kreipkitės augščiau nurodytu adresu.
VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS.
KAINOS PRIEINAMOS.

TELEPHONE: STAGG 8832.
Dobrovolskis & Radzevičius

GRABORIAL-UNDERTAKERS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI.
ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.
456 LORIMER STREET
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai, Naudokitės Proga

PAKOL DAR NEVĒLU!
PARSIDUODA LOTAI UZ PIGIAUSIA KAINA.
Tokių pigių kainų dar niekada nebuvo. Tos kainos kaip tik darbininkams ir tinka. Visi lotai nuo \$475.00 iki \$650.00 ir \$1,000.00. Lotus perkant įmokėti reikia \$40.00, \$80.00 ir \$100.00. Likusių sumų ant lengvų išmokėsi. Perkant daugiau lotų, nereikia mokėti taksus. Už mažą sumą pinigų galite tapti savininku. Lotai randasi puikiausiose vietose: So. Ozone Park, Richmond Hill ir Woodhaven, L. I. Atsidarė nauja vieta ir parduoda lotai labai pigiai ir įnešė reikia tik \$10.00, o likusi suma išsimoka tik po \$4.00 ant mėnesio. Vietos labai geros ir privažiavimas parankus. Pirkite lotus dabar ir pradėkite statyti namus. Kas nupirks lotą iki 23 dienai balandžio 1923, tai tam nereikės mokėti taksų per 10 metų. Visokius patarimus suteikiu veltui. Taipgi per mane galite pirkti ir namus už pigiausias kainas ir puikiausiose vietose. Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

A. BALČIŪNAS
Real Estate Agentas
3940 - 107th AVENUE,
WOODHAVEN, L. I.

UZLAIKYMI GEROS SVEIKATOS YRA REIKALINGI GERI DANTYS.

Nepasivėluokite. Išgaminuoju ir užtaisau dantis pagal bėliausių išradimų su pagalba X-Ray. Sūdedu naujus po vieną atskirai ir po kelis iš stiles už gana prieinamą kainą. Kąbu rusiškai, lenkiškai ir truputį lietuviškai.
DR. J. LIEBERMAN,
Surgeon Dentist
408-410 S. Second St. Brooklyn

NAUJI LIETUVOS PINIGAI

Lietuvos valdžia išleido savus pinigus ir įsakė, kad visos perlaidos būtų siunčiamos Lietuvos vien tik Litais, o ne kitokiais pinigais.

Lity Kursas: \$11.75 Už 100 Lity

Siuskite Pinigus Lietuvon Dabar, Tai Lengvai Gaus

KALĒDOMS

"LAISVĒS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS PERSIUNČIA PINIGUS LIETUVON GREITAI IR SAUGIAI.

Norėdami pasiūsti kaip kiek pinigų savo giminėms Lietuvon, visuomet kreipkitės į "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrių žemiau nurodytu adresu, o gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

"LAISVĒ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

VILNIETIS.

NUPUOLĒLIŲ TEISMAS

I

Buvo tai vėsi rudens diena. Saltokas, žiaurus šiaurys vėjas putė ilgomis miesto C. gatvėmis. Augstų baltų mūrų viršūnės blizgėjo nuo saulės. Gražus, išdidus tie mūrai, tarsi tyčiojasi iš silpnų žmonių, kurie mirga miesto gatvėse ieni į vieną pusę, kiti į kitą, nei skruzdės apie savo lizdą giriojė. Tie tvirti išdidus mūrai tai tie dievo namai, ne jo katedros. Tai prekybos, pramonės katedros. Tai namai galingųjų, valdančių ir svietų ir dievų, valdančių tai ir padojantį savo naudai. O vis tik dievo katedros pavydėtų tvirtumo ir gražumo tiems mūrams.

Gatvėse bildėsys. Vėzimai, tramvajai, automobiliai virtinėmis traukia kits paskui kitą, dunda, barska. Išdidus policijantai, skersgatvėse stovėdami, mojuoja rankomis, duoda įsakymus; vienus sulaiko, kitiems liepia važiuoti, eiti. Jie jaučiasi galingais. Jie rankos mostelėjimu gali sulaikyti ir paliepti eiti galingiems ir silpniems. Jie vienu švilptelėjimu sulaiko vežimus, arklius, kunigus, ponus ir prasciokus. Žmonės, mašinos ir visas judėjimas kaip koks automatas; prasimus it vanduo per užtvankinį ir vėl susilauko, stovi kaip siena, laukia. Ir vėl prasimus ir vėl laukia. Rodos, kokia tai nematoma spēka — didelė spēka, didesnė už policijantų galią, visa tai valdo, tvarko, veja, sulaiko ir veja, ir vėl sulaiko. Ten toliau, augstai nutiestu keliu, prašvilpė elektros jėga varomas traukinys; praūžė, nudardėjo virš žmonių galvų. Visa tai sudaro keistą, ypatingą bildėsys. Vaizduojiesi, kad jaunas didelis milžinias miestas yra gyvas — juda, dusauja, išduoda tą garsą.

Iš kaminių viršūnių verčiasi tiršti dūmų jamuoliai. Žiaurus šiaurys vėjas pagriebia juos vos išėjusius iš kamino ir neša kur tai toli. Jie rodos pavirsta į debesius ir nuslenka kur tai toli, dingsta.

II

Mes ėjome tryse. Iš dešinės ėjo augštas, storas, raudonais veidais žmogus. Jo išvaizda liūdi, jog turis ilgą gyvenimą. Jis karts nuo karto paima mane už rankos, prilauko arba patraukia greičiau eiti. Iš kairės ėjo kitas vyras, vidutinio ūgio, taipgi storas ir riebus, ne inteligentiška išvaizda žmogus. Abu jie išdidus, kaip ir ties skersgatvio policijantai.

— Matote, mes jus net nevedame; leidžiame liuosai eiti. O jei tas dūmas rusas, kuris tavo areštavo, tai dar būtų surakines rankas, kaip kriminalistui, — kalbėjo didesnis vyras.

— Bjaurybė tas rusas, pats buvęs radikalu, o dabar išdavinėja jus, — pritarė žemesnysis. Iš jo kalbos buvo galima spręsti, jog jis ne amerikietis, bet lietuvis ar latvytis. Jie abu gudriai pažūrėjo viens kitam akysna ir akimis susitarė. Jiems rodė, kad jie gudriai elgias, iš šalies žiūrint ėmė juokas. Keistas svietas, ir neįmanėliai nori apgauti kitus.

— Jis ne rusas, bet žydas, — atsiliepiu aš!

— Bet vistiek jis negeras žmogus, — ginčijosi didysis.

— Taip, tas tiesa, jis negeras, — pritarė mažesnis.

— Visi jūs tokie, — pridėjau aš.

— Visi? Kaip tai? Juk mes nelendame jūsų organizacijoms. Tiesa, mes tarnaujame agentams valdžiai, bet savo pareigas einame darai, ne-

landžiodami į jus, radikalus, organizacijas. Kai kuriems mes... — rūšiai, nuduotai, kalbėjo didysis.

— Lai sau bus ir taip. Nematau reikalo vesti ginčus su jumis, — atsakiau ir pradėjau palengva švilpauti, nepaisydamas jų.

— Tai ir mums nieko nepasakysi? Juk mes tau galėtume pagelbėti, — klausė mažesnis.

— Neturiu ką sakyti jums. O jei ir turėčiau, tai nesakyčiau, — atsakiau, nuduodamas, jog nenoriu su jais kalbėti.

Visi tylėjome. Po keliolikos minučių jau buvome prie didelio mūrinio namo. Augsti geležiniai vartai buvo užrakinti. Ir pats namas ir aplink jį kiemas liūdnai atrodė, apleistas. Didysis vyras parodė kokią tai kortą anapus vartų sėdinčiam sargui ir tas atrakino vartus. Vos įėjome vidun ir vėl užrakino.

Mano "prieteliai", pridavę kalėjimo sekretoriui reikalingas popieras, išėjo savo keliais.

— Eikit, štai, ten ir nusivilkit, — sakė man kalėjimo sekretorius. Jis buvo jaunas, nelinksmo būdo, vyrukas. — Jus areštavo už konspiraciją (suokalbj) nuverstį šalies valdžią ir už organizavimą tokios organizacijos, kuri taipgi mierija nuverstį valdžią, — pridėjo jis.

— Taip, — atsiliepiu ir nuėjau man nurodytą kambarin.

— Tavo sveikata geram stovyj. Labai gerai, kad nenusimeni čia pakliuvęs. Daugelis jaunų žmonių nusimena, o juk nusiminimas nieko nepadės. O kame tave kaltina? — klausė senas daktaras. Jis pats neatrodė sveiku. Menkas, padžiūvęs senelis, bet simpatingas. Jam rodos nei kiek neapeina kokie žmonės čia yra. Jis nerodo nei mažiausios neapykantos nusikalteiliams. Gal būt tai daro iš ilgo papratimo.

— Mane kaltina suokalbiavime nuvertimui šalies valdžios, — mandagiai atsakiau.

— O, tai esi auka palmerizmo šėlimo. Et, kvaili žmonės, šėlsta bereikalingai, — atsiliepiu jis ir parodė man, kur turiu išėiti.

Atlikau visas "ceremonijas" — perėjau per kelių viršinių ir gydytojo "egzaminus". Sargas atvedė mane pačian kampinin kalėjimo kambarėlin ir užrakino. Užsitrenkė durys, sužvangėjo raktas. Sargas, pasakęs kokių laikų rytoj atneš valgyt, nuėjo.

Atsistojau prie geležinių kambarėlio durų. Žiūrėjau pro langą, kuris buvo arti mano kambarėlio durų. Matėsi dalis miesto ir kalėjimo kiemas. Saulė jau leidosi. Lisdama už kalnų ir miškų, ji metė savo skaisčių spindulių kasas ant augstų namų, tarsi bučiavo atsisveikindama juos. Raudoni, balti ir bespalviai apūdiję mūrai, kaip kokie milžiniai, sustoję cilėmis. Augščiausi išdidžiai, rodos, tyčiojosi iš žemesnių ir, rodos, dar labiau stiepė.

Saulutė nuslinko už kalnų, pasikavojo. Kalėjimo kieme pasidarė tamsu, liūdna. Nesinori žiūrėti pro langą. Perbėgau akimis savo kambarėlį. Mažytis. Apie dvylika pėdų ilgio ir apie šešios pločio. Akmeninės sienos, be langų. Šviesa įeina pro geležinių durų grotas iš netolimo langó, pro kurį ką tik žiūrėjau. Dvi mažos lovelės, viena žemiau, kita augščiau. Nejauku pasidarė. Kaip žvėris kletkoj uždarytas.

Prisiminė draugė! Kąžin kaip ji jausis sužinėjus? Ne, ji neturi žinoti. Parašysiu draugams, kad ji nežinotų iki išėjusio. O tai lengva padaryti, nes ji toli išvažiavus. Ar ilgai čia reiks būti? Kaip visa tai užsibaigs? Koks likimas? Mintys kilo viena po kitai, ir bėgo, ir nyko, kaip tie dūmai išlindę iš augstų kaminių nyko ora.

(Toliaus bus.)

10 for 7

Chesterfield CIGARETĀI

Jie Uzganedina

Pakelis tą primena. Jūsų skonis tą patvirtina. Daugis pardavimų tą patikrina.

Daugiau kaip 7 bilionai parduota pereiniais metais.

Patogus pakelis — vaskuotoj popieroj.

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

ALDLD. REIKALAI

ALDLD. VII Apskričio Valdybos Posėdis.
 Posėdis įvyko 1 d. spalio, 1922 m., po num. 376 W. Broadway, So. Boston, Mass. Posėdį atidarė d. org. J. A. Samulėnas, 10 val. ryte. Šiame posėdyje nedalyvavo d. K. Baniulis ir J. S. Smith.

Skaitytas pereinamojo valdybos posėdžio protokolas ir priimtas. Skaityti laiški ir priimti. Apsvarstius, liko šalia padėta kai kurie laiški nuošaliai. Apkalbėjus rengimą maršrutu kartu su Liet. M. P. S. 2 Rajonu, nutarta prašyti Karosienės, kad pradėtų maršrutą sutikti atlikti visoj Maš. valstijoje, o jeigu nesutiks, tai kviešti kitą kalbėtoją. Agitacijos maršrutui paskirta vietiniai kalbėtojai: M. M. Plepys, P. Kručas, M. Karson, J. Golgauskas ir J. A. Samulėnas.

Skaityta 8 kuopos pabrėžto rezoliucija prieš Centro Sekr. Taipgi skaitytas nuo C. Sekr. laiškas — atakojamas ant rezoliucijos. Abu pradėta nevesti. Patarta 8 kuopai daugiau nuvesti jokių pinigų su Centru, nes iš to jokios naudos nebūs, tik platinis tarp narių nesutikimas.

Prieito pikniko ir koncerto raportas atidėtas iki suvažiavimo. Nutarta sukurti ALDLD. 7 Apskričio konferencija 3 d. gruodžio, 1922 m. Vietą paskirta So. Bostone. Suvažiavimo dienotvarkis paliekta pagaminti apskričio sekretoriui. Šiuo metu posėdis užsidarė 2:15 val. po pietų.
 Org. J. A. Samulėnas,
 Sekretorius F. Repšys.

Pranešimas ALDLD. Kuopoms.
 Draugai ir draugės: — Laikytame ALDLD. 7 Apskr. valdybos posėdyje, 1 d. spalio, 1922 m., po numeriu 376 Broadway, So. Boston, Mass., nutarta sukurti ALDLD. 7 Apskr. metinis suvažiavimas 3 d. gruodžio, 1922 m. Vietą paskirta So. Bostone. Suvažiavimas prasidės 9 val. ryte. Kiekvienas kuopa privalo rinkti delegatus. Išrinkus delegatus, kuop. valdyba turi išduoti delegatams mandatų, nes be mandatų nebus priimami delegatai suvažiavimui. Prie to, mandatuose turi būti pažymėta, kiek delegatai atstovauja kuopos narių.

Delegatai turi būti renkami vienas nuo 10 narių ir vienas nuo kuopos. Pagal apskričio posėdžio tarimą, turi dalyvauti apskričio valdyba. Taigi, draugai ir draugės, suvažiavimas jau čia pat. Rengkitės prie jo. Rinkite atsakančius, delegatus, kurie imtų dalyvumą įvairiose darbininkų reikalų. Taipgi stenkitės, kad būtų tinkamų draugų prieš apskričio valdyboje vietą. Prieš pabrėžta šiuo metu, kai kur jau pasirodė ir protestai prieš apskr. valdybą. Jums, draugai, lengva parašyti protestą dviem ar trim vienos minties draugams suėjus, bet kuomet mūsų apskr. randasi dveju minčių kuopos, tai negalima jokiū būdu įtikti. Kuomet įvyksta maršrutai, pasiūti pranešima, tai žiūrėk, gauni atsakymą, kad paskirto kalbėtojas neįsiek, nes yra "centristas" arba "kairysis". Tai ve kame dalykas. Na, ir kaip apskričio valdyba gali viską gerai atlikti, jeigu kuopose nėra sutikimo.

Nelabai seniai 42 kuopai, Nashua, N. H., buvo paskirtas P. Kručas ir M. Karson pasakyti prakalbas agitacijos mėnesį. 8 d. spalio ten buvo surengtos prakalbos, bet neįvyko. Kaltė d. Krauš už suvilymą. Subatoj 21 d. grūn laišku nuo Nashua draugų, kad prisistatytų kalbėtoja, nes 8 d. neįvykusias prakalbas atidėjo ant 22 d. Žiūrėkite, draugai, kaip gali taip greitai sugauti kalbėtoja, o dar 22 dieną visi draugai buvo užimti su agitacijos maršrutu. Dvab 42 kuop. prisistatė laišku apskričio sekri. kuriame reikalaujama, kad apskrities atkurtų išlaidas, padarytas rengime prakalbai. Na, argi čia sekretoriaus kaltė?

Taigi, draugai ir draugės, rinkite gerus delegatus, kad ateityje, užėmę vietas, atliktų darbų atsakančiai, nes šiais metais apskr. valdybos veikimas buvo silpnas. Gal atnešime šiais metais užims vietą smarkesni draugai, kurie dirbs iš pasišventimė, nes ta suirutė pradeda nykti ir kuopose pradeda atsirasti daugiau draugiškumo. Gal būtų, ateityje viską persikeis kitaip, negu kad buvo per šiais metais.

ALDLD. 28 kp. Sekr.
NEW BRITAIN, CONN.

Subruskime Prie Veikimo.
 Čia randasi lietuvių apie 4000 ar kiek daugiau. Yra nemažai priorganizuota tautiški, klerikalų draugijų ir kitokių organizacijų. Iš progresyvių yra ALDLD. kp., AD.P.S. ir Vilij. Jono Dailės Choras. Gyvesnio veikimo nesiranda ne tiklai pas tautininkus ir klerikalus, bet ir pas progresyvius. Tikrai čia užbustas ratas. Ypač būtų pareiga darbininkų organizacijom apvaikščioti 5 metų sukaktuves Sovietinės respublikos gyvavimo. Nepamirškime, kad Rusijos proletarų prisijėjo panesti daug kantrumo, alkio, šalčio ir visokių kovos kančių.

New Britaine nesigirdi apie Rusijos proletarinės revoliucijos apvaikščiojimą 7 d. lapkričio. Nejaugi vietiniai progresyviai pasilikty šalta žirdžia kas link darbininkiškos šalies ir jos kovotojų? Tikrai tikiu, kad randasi darbininkiško kraujo lašai pas newbritainiečius ir neiškęs neapvaikščiojė minėtos dienos. Lauksiu.

Neperseniai čia gyvavo L.M. P.S. kp., bet pastaruoju laiku visiškai paėjo. Mat, nesantaika ir nevienodas progresavimas. Organizatorei pratutėjus, išėjo iš minties darbininkų vargai, bėdos. Teko girdėti, kad ketina pirkti gražų "kara" (automobilij) ir progai pasitaikius įsiekoti "aristokratiško" gyvenimo. Kita L.M.P.S. narė ir su duk-

New Yorko. Žmonių buvo ne-
 daug. Priežastis, turbūt bus ta,
 kad mažai garsinta, nes tik 20
 spalio apgarsinimai išdėti į
 krautuvių langus. Per vieną
 dieną negalima išgarsinti gerai.
 Tai apsilėidimas ALDLD. 28 kp.
 narių. Kalbėtojas pirmoj temoj
 kalbėjo apie grėsiantį imperia-
 listinį karą. Nurodinėjo, kaip
 imperialistai visų šalių galva-
 trukčiais ginkluojasi.

Antroj temoj kalbėjo apie
 Lietuvą ir buožių valdžios re-
 gistracijos įstatymą. Nurodinėjo,
 kaip ta registracija yra bėd-
 dinga lietuviams darbininkams.
 Liepė nesiregistruoti nei vien-
 am, ir ne tik nesiregistruoti,
 bet ir protestuoti prieš tokį į-
 statymą. Prakalba žmonėms pa-
 stūmė. Klausimų niekas nedavė.
 Apie 3 nauji nariai prie kuopos
 prisirašė. O kiti prisirašėdėjo
 ateiti ant kuopos susirinkimo
 prisirašyti.

Taigi, draugai, prašomi ateiti
 ir prisirašyti prie ALDLD. Ne-
 būkint bėpatyviais, bet stokit į
 suvienytą darbininkų frontą.
 Negalime mes vadintis susipra-
 tusiais darbininkais, jeigu esme
 pavieniai, neorganizuoti. Kiek-
 vienias darbininkas-darbin-
 inkė, jeigu supranta, kad esme
 skriaudžiami, kenčiame ne-
 bėpakenčiamus vargus, turi or-
 ganizuotis, mokintis ir lavintis,
 kaip tą blogumą pašalinti. O
 ta mokykla ir yra ALDLD.

Minėtos draugijos 28 kp. su-
 sirinkimas laiko kas antrą ir
 kas ketvirtą nedėdienį. Sekan-
 tūs susirinkimas atsisbus 12 d.
 lapkričio, 775 Bank St., 10:30
 v. ryte. Taigi draugai, kurie per
 prakalbas prisirašėte ir kurie
 prisirašėdėdote ateiti susirinki-
 man ir prisirašyti, malonėkite
 ateiti ir gausit šių metų išlei-
 stas knygas. Taipgi ir visi kuopos
 nariai būtinai privalo ateiti į
 šį susirinkimą, nes bus balsava-
 nimai viršininkų į Centro Pild.
 Komitetą. Tai yra svarbus daly-
 lykas kiekvienam nariui.

Teatras "Buožis".
 29 d. spalio ALDLD. 28 kp. su-
 solūsė veikala "Buožis". Sulo-
 sta gerai. Lošėjai savo užduotis
 atliko tikrai artistiška. Žmonių
 buvo daug, prisirinko kupina
 svetainė. Visiems patiko veika-
 las. Nekurie eidami namo šne-
 kučiavosi: "Jeigu ištikrųjų toj
 Lietuvoj taip žmones kankina,
 kaip čia parodyta, tai lai eina
 į peklą katalikiška Lietuvos val-
 džia".

ALDLD. 28 kp. Sekr.
NEW BRITAIN, CONN.

Subruskime Prie Veikimo.
 Čia randasi lietuvių apie 4000
 ar kiek daugiau. Yra nemažai
 priorganizuota tautiški, klerika-
 lų draugijų ir kitokių organizacijų.
 Iš progresyvių yra ALDLD. kp.,
 AD.P.S. ir Vilij. Jono Dailės
 Choras. Gyvesnio veikimo nesiranda
 ne tiklai pas tautininkus ir klerika-
 lus, bet ir pas progresyvius. Tikrai
 čia užbustas ratas. Ypač būtų pa-
 reiga darbininkų organizacijom
 apvaikščioti 5 metų sukaktuves
 Sovietinės respublikos gyvavimo.
 Nepamirškime, kad Rusijos
 proletarų prisijėjo panesti daug
 kantrumo, alkio, šalčio ir visokių
 kovos kančių.

New Britaine nesigirdi apie
 Rusijos proletarinės revoliucijos
 apvaikščiojimą 7 d. lapkričio.
 Nejaugi vietiniai progresyviai
 pasilikty šalta žirdžia kas link
 darbininkiškos šalies ir jos kova-
 tojų? Tikrai tikiu, kad randasi
 darbininkiško kraujo lašai pas
 newbritainiečius ir neiškęs
 neapvaikščiojė minėtos dienos.
 Lauksiu.

Neperseniai čia gyvavo L.M.
 P.S. kp., bet pastaruoju laiku
 visiškai paėjo. Mat, nesantaika
 ir nevienodas progresavimas.
 Organizatorei pratutėjus, išėjo
 iš minties darbininkų vargai,
 bėdos. Teko girdėti, kad ketina
 pirkti gražų "kara" (automobilij)
 ir progai pasitaikius įsiekoti
 "aristokratiško" gyvenimo.
 Kita L.M.P.S. narė ir su duk-

rele daug skirtingesnį "progre-
 sų" daro. Kartais pakankamai
 "skanaus vandenilio" išverda.
 Tai pragariškas progresas.
 Utė.
Haverhill, Mass.

Pasiūskiniimas.
 "Laisvės" num. 258 tilpusioj
 korespondencioj iš Haverhillio
 rašoma, kad V. Kancevičius
 streiklaužia. Rašo, kad jis
 priklauso prie S. V. P. unijos,
 o dirba Goodrich kompanijoj,
 ir toliaus sako, kodėl jo nenud-
 baudžia S. V. Protective unija
 už streiklaužimą, tai nežinia.
 Taigi, žinomas dalykas, kad ga-
 lima bausti tokius narius arba
 darbininkus. Aš manau, kad
 V. Kancevičius nebuvo streik-
 lauzys. Ir aš nemanau būti
 streiklauziu. Tai yra tikras fak-
 tas. O gal kam skauda galvą,
 kad aš dirbu Protective unioj,
 tai jis ir parašė į laikraštį. To-
 del aš mažai kreipiu atydos į to-
 kius be prasmės žodžius. Bet
 žmonės, pamatę tokią korespon-
 denciją, gali pamanyti, kad tai
 yra tikra teisybė. Bet tas, ku-
 ris rašė tą korespondenciją, tei-
 singai ją neparašė, nes jis ją
 rašė patsai nedalyvaudamas
 streike, ten nedirbdamas, tik
 prisiklausęs kitų kalbų. Jei no-
 rima teisingai parašyti, tai rei-
 کیا ten dirbti, reikia dalyvauti
 streikuose.

V. Kancevičius.
DETROIT, MICH.
 "Socialistų" Prakalbos.
 29 d. spalio čia kalbėjo Scott
 Nearing. Aš irgi nuvažiavau
 pasiklausyti. Gi tik tuomet su-
 žinojau, kas jam surengė prakal-
 bas, kuomet prakalbų pirmi-
 ninkas paaiškino. Buvo sureng-
 tos "socialistų". Ištikrųjų, jie
 gėdinosi ir garsyt savo partijos
 vardą. S. Nearingas kalbėjo apie
 Amerikos ekonomiką. Prisimi-
 nė ir apie klesų kovą. Sakė,
 kad unijose eiliniai nariai, ne-
 žiūrint jų vadų, jau pradeda
 jungti profesines unijas į in-
 dustriales. Taipgi prisiminė ir
 apie Michigano ablavus ir kaip
 d. Foster'is išėjo iš Colo.
 Prakalbų pirmininkas prane-

šė, kad jis gavęs nuo partijos
 viršininkų telegramą, būk Jean
 Longuet, iš Prancuzijos, nežil-
 go bus Amerikoje. Jis klausė su-
 sirinkusių, kurie prisirašėdote
 būt ant jo prakalbų, pakelkite
 po vieną ranką. Vos keli pakė-
 lė. Reikiška, susipratę darbinin-
 kai nenori remti social-isdaviky.
 Taip ir reikiška!
 A.D.P. L.S. 8 kp. Koresp.
 Nuo Red. — Dalį korespon-
 dencijos apleidžiame, nes apie
 tai jau tilpo pirmesniuose "L."
 numeriuose.

BENLD, ILL.
 28 d. spalio L.M.P.S. 71 kp.
 buvo surengusi balių. Balius bu-
 vo gražus. Svečių atsilankė ne-
 mažai; buvo net ir iš kitų mies-
 telių. Manau, kuopai liks pelno.
 Moterų kuopa veikia, bet A.
 L.D.L.D. kuopa, tai nei susi-
 rinkimo neturėjo per spalio mė-
 nesį. Šios kuopos nariai kur po
 stubas praleidžia laiką veltui,
 užsiimdami visokias maršų
 grajinimais ir tuščiais baliavoji-
 mais.
 Svečias.

Telephone Main 9759
LIETUVIS FOTOGRAFAŠ
 IR MALIORIUS.
 nufotografuoja
 ir namalevoja vi-
 sokius paveikalus
 įvairiomis spal-
 vomis. Atnaujina
 senus ir kra-
 javus ir sudaro
 su amerikoniš-
 kais. Darla at-
 lieka gerai ir pi-
 giali. Kreipkitės šiuo adresu:
 JONAS STOKES
 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.
 Bell Phone — Poplar 7645.

A. Stankus
 Geriausias Lietuvis
GRABORIUS
 1023 Mt. Vernon St.
 PHILADELPHIA, PA.

TIKTAI \$5.98 H and R. PREMIER REVOLVERIS
 Puiki proga gauti puikų "H. ir R. Premier Revolverį" už pigiausią kainą. Mes parduosime juos už \$5.98 tik iki 15 dienų gruodžio. Neparaikinkite nei vienas šios puikios progos. Jie yra verti 8 sykūs tiek. H. ir R. Premier revolveriai yra žinomi visam pasaulyje ir pripažinti, kaip geriausi. Jie yra padaryti iš geriausio materio ir ant 6 sykų šaunami. Jeigu jus užsisaikysite vieną iš tų puikiausių revolverių, tai mes esame tikri, kad būsite pilnai užganėdinti. Jie visi yra pilnai garantuoti ir jeigu jums nepatiktų, tai mielai sugrąžinsime jums pinigų. Užsisaikydami revolverį, prisistykite už 35c. krasos ženklelių apmokėjimui atsiimdami siuntinį. Nepasivėluokite! Rašykite tuojau!
 WESTERN ARMS CO. Dept. 260
 2136 W. Chicago Avenue, CHICAGO, ILL.

"Laisvės" Spaustuvė Naujoj Vietoj Jau GALUTINAI SUTVARKYTA IR ĮRENGTA!

Šiuo metu pranešame visiems "Laisvės" skaitytojams ir rėmėjams, jog jau mūsų spaustuvė naujoj vietoj yra galutinai sutvarkyta ir moderniškai įrengta. Todėl visi "Laisvės" skaitytojai ir rėmėjai visokius spaudos darbus siųskite mums. Prie dabartinio spaustuvės sutvarkymo visi darbai bus atliktami greitai ir gerai. Užtikriname, kad prisintusieji mums visokius spaudos darbus bus pilnai patenkinti.

Su visokiais spaudos darbais ir šiaip kokiais reikalais, kreipkitės mūsų nauju adresu —
"LAISVE", 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

DR. RADLOW
 116 East 81st Street, arti Lexington Avenue
SPECIALISTAS
 ĮVAIRIŲ VYRŲ, MOTERŲ IR ODOS LIGŲ
 JO OBALSIŠ: Patarnavimas kitiems, Kaip ir pats sau.
 Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą.
 Baigęs mokslus Vokietijoje
 Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A.M. iki 6 P.M., Pėtnyčiomis ir Utarninkais nuo 10 A.M. iki 8 P.M. ir Nedėdieniais nuo 9 A.M. iki 12 val. Dieną.

Jeigu Jus Kenčiate
 Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų neveikimo, inkstų arba puslės nesmagumo, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikuojamo didžiausiose ligoninėse. Mano ypatingas gydymas iki išgydymui atsieis jums tik \$10.
 Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atyda atkreipiama. Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 6:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iš ryto iki 1 val. po pietų.
ANDREW EGAN, M. D.
 168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., NEW YORK.

VINCAS J. DAUNORA
 APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
 LIETUVIS PAS LIETUVI
 229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 42ND GATVĖS
 BROOKLYN, NEW YORK

Užkietėjimas, diegimas, mėšlungis ir kiti vidurių suirimai niekuomet nekankina šitos laimingos šeimos.
BAMBINO
 Vaikščioklis Reg. S.V. Pat. Biuro
 greitai suteikia pagalbą ir tuojuos kudiški ir motinų pralinksmina ir užganėdina.
 Bambino galima gauti visose aptiekose už 35c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš laboratorijos.
 Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!
 F. AD. RICHTER & CO.
 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ
 (Inkstų, Puslės, Prostatos ir t.t.)
SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.
 Dr. ZINS išgydo visiskas chroniskas ligas, norių svirimo, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.
MOTERYSI! VYRAI!
Išgaminuojame Dykai
 Žmonės, kurie serga nusiilpimu ir jau noturi viltes pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus pašalinta ir sveikata sugrąžinta.
 Ateikit ir reikalaukit išgaminuot Veltis. Niekas jums nekainuos būti išgaminuota per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiavo nei žintus myli, idant apti išgydyta. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas su Igg Wassermano sistema. Taipgi yra daromi kraujo jėrkimai.
Dr. ZINS
 110 EAST 16-TH ST.
 TARPE 4th Ave. ir IRVING PLACE
 NEW YORK, N. Y.
 Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

NAMAI IR FARMOS
 Ant pardavimo mūrinių ir medinių namų su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prielaimausia kaina, Brooklyn miesto ir visos priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.
 1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000
 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000
 4 fam. — \$3,500 iki \$15,000 9 fam. — \$5,000 iki \$25,000
 Budavojams namas ir duodame morkėjus ant namų.
 Ką per mūsų priedymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.
 Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandens ir daug tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu imokėjimu.
B. ZINS REALTY CO.
 BRANCH OFFICE:
 420 LORIMER STREET (paie Grand Street), BROOKLYN, N. Y.
 Telefonas: 8929 Stagg.

OKULISTAS

J. FREIMAN
 703 GRAND STREET
 netoli Graham Ave.
 BROOKLYN, N. Y.
 Akys Išgaminuojamos
 Per Medicinos Daktarą
 Ofiso Valandos:
 Darbo dienomis (išskyrus šventadienį) nuo 11 iki 12 dieną, nuo 2:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvergais iki 7:30 vakare. Krautuve atsidaro 9 val. ryte.

DR. A. J. KARALIUS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 1303 So. Morgan Street,
 CHICAGO, ILL.
 Telefonas: Boulevard. 2160
 Valandos:
 Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
 Nuo 2 iki 9 val. vakara.

DR. C. K. CHERRYS
 LIETUVIS DENTISTAS
 N. Spinduliu.
 2201 W. 22nd St. Leavitt Sts.
 CHICAGO, ILL.
 Telefonas: Canal 6222.
 Val.: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Automobilių Mokykla
AREA
 AUTO SCHOOL
 146 W. 56th Street
 NEW YORK CITY
 Jeigu jūs norite tapti geru mechaniku — "soferis", jeigu jūs norite uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mokyklą. Čionai jūs galėsite išimokyti pilnai automobilij amato. Mes turime 8 sistemas mokymui automobilių mechanizmo, su kelių pagalb lengvai ir greitai išmokime savo mokinius, kaip važinėti automobiliu taip ir greitai juos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kursas tęsis apie keturias savaites. Mes užtikriname soferio "laisius" ir sulieks, kome vieta. Mokykitės gerai lietuviškai mokytojų. Lietuvis mokytojas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PURKTI NAMĄ, TAI VASADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS
Real Estate Co.
 154 GRAND ST., BROOKLYN.
 Nes aš turiu labai daug namų ant pardavimo Brooklyn miesto ir priemiesčiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos kelias yra labai pigūs, todėl turėsite gerą progą pasipelnyti pirkinu. Taipgi kas pas mane pirks, tas bus aprūpinas kuogeriausiai ir po priežiūrą geriausio advokato. Taipgi aš parduodu visokius rūšies būstus: buteines, grosernes, restoranus ir kriaučių dirbtuves.
 Kas pirks pas mane, tas SUČEDYS DAUG PINIGŲ.
 Telephone: 2320 Greenpoint.
J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKER
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
 Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinų.
 Parnsamdu Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažiavimams.
 231 Bedford Ave., 264 Front St., Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

VISŲ ŽINIŲ
 Geriausias Williams'burg'o RUSISKOS IR TURKISKOS
MAUDYNĖS
 274 So. 1st St., netoli Marcy Ave.
 BROOKLYN, N. Y.
 Telefonas: Stagg 1337
 F. Teitelbaum, Savininkas.
 MAUDYNĖS ATVIROS KIEKVIENĄ DIENĄ UTARNINKAIS.
 tai specialie moterų diena. Atsilankykite persitirinti.

VIETINĖS ŽINIOS

Iš New Yorko Liet. Polit. Klubo Susirinkimo.

5 d. lapkričio įvyko Politikos Klubo susirinkimas. Sekretorius perskaitė protokolą, o pirmininkas paklausė, ar taip viskas užrašyta, kaip nutarta. Tuoj vienas tautietis, arba kaip jį kiti vadina, "fašistas" pašoka ir rėkia, kam čia buvo rengiamos prakalbos. Mat, klubas buvo surengęs protesto prakalbas prieš Lietuvos valdžios išleista registracija, tai mūsų tautiečiams labai nepatinka. Būt pirmininkas pastebėjo, kad čia ne vietoj kelti šis klausimas, tik reikia patėmyti, ar viskas yra taip užrašyta, kaip nutarta. Juk yra nutarta rengti prakalbas ir taip yra užrašyta.

Apkalbant viešus reikalus, tarsi tautietis buvo užklaustas, kad paaiškinti, ką jisai turi prieš tas prakalbas. Jisai pasakojo, kad, girdi, mes nieko neturime su Lietuvos valdžia, tai kam dar rengti tas protesto prakalbas prieš ją. Aš noriu paklausti pono "fašisto", ką gi Lietuvos valdžia turi su mumis, bet vienok ji išleido registracijos įstatymą ir tuomi nori atimti nuo mūsų po dešimtis dolerių į metus.

New Yorko West Sidėj vienoj šeimynoj ištiko dvi nelaimės per vieną savaitę. Žmogus, gyvenantis po num. 562 Greenwich St., sutiko didelę nelaimę užpereitame pamedelyje — likosi sulaužytos kojos. Jį suvažinėjo automobilus einant skersai gatvės. Jo sūnus likosi sužeistas subatog bežadiant su vaikais ant gatvės. Dabar juodu randasi ligonbuty.

Tie žmonės yra italai. Gyvena labai vargingai. Jau taip žmonės skurdžiai nelaimingai gyvena ir dar jiem ištiko didesnę nelaimę.

"Laisvės" Korespondentas.

Iš New Yorko.

Pirmą dieną lapkričio atsituvo ADP.L.S. 32 kp. susirinkimas. Po perskaitymo protokolo sekė visokieji raportai. Organizatorius raportavo apie susisiekimus su centru. Sakė, kad dabar partija turi išleisti patvarkymą, kad visi nariai turi priklaustyti prie unijų. Kurie to nepadarė, tai tie negalės būti partijos nariais. Raportas priimtas. Likosi priimtas raportas delegato į Miesto Centralinį Komitetą. Paskui sekė naujų narių priėmimas. Vienas draugas likosi priimtas per laišką, o kitas persikėlė. Tik man keista, kad nariai yra priimami per laiškus. Juk bet kas gali laišką parašyti ir jame pažymėti, kad jis nori įstoti į organizaciją, bet klausimas, ar jis paskui pildys partijos patvarkymus. Tas draugas, kuris persikėlė, neturėjo paliudijimo. Tai ir čia nežinia iš kokios kuopos jis persikėlė.

Nutarta surengti prakalbas kitoj dalyj mieste — Bronx. Abelnai kuopos veikimas eina paskėmingai. Nutarta permaintyti kuopos susirinkimus iš serodos į nedėlią. Susirinkimai atsisibus kas antrą nedėlią, 2:30 val. po pietų. Susirinkimų laikas likosi permaintytas todėl, kad nekuri nariai negali tuo laiku atsilankyti.

Kuopos Korespondentas.

Atstatė Policijos Kapitona.

Policijos komisinerius Enright atstatė policijos kapitona Frank H. Rohring, kuris per penkis metus buvo kapitonu Vanderveer policijos stoty. Brooklynė. Jį suspendavo už tai, kad jis neatlikęs savo užduoties. Šiam kapitonui buvo įsakyta pridaboti Gerritsen Beach, kad ten nebūtų šinkuojama degtinė, bet jis to įsakymo visai nepildė. Deputatas komisinerius Daly

su kitais detektyvais pasisukė toj apeličkėj ir suradę nemažai degtinės užgriebė. Tie detektyvai sako, kad jie nematė jokio policisto, kuris būtų ten buvęs paskirtas daboti degtinės pardavinėjimą ir gabenimą. O tam kapitonui buvo įsakyta pastatyti keletą sargų.

Kova Tarp Unijų Del Naujos Sutarties.

Namų Statytojų Taryba, kuri susidėjo iš keliolikos unijų, pradėjo eiti prieš pakrikimo. Tarp unijų jau pradėjo eiti kova dėl naujos sutarties, pasidėkvojant reakciniams unijų vadams, kurie nori pasirašyti darbdaviams, pageidaujama sutartį.

Pildomoji Taryba turi jau padariusi sutarties planą su New Yorko Namų Statymo Darbdavių Asociacija, Sulyg tos sutarties planą, darbininkams pasiūkia sena mokeskis, bet didžiama darbdaviams daryti atskiras sutartis su atskiromis įvairiomis unijomis, kas labai pakrikdo darbininkų eiles.

Sakoma, kad jei šis dvylikos punktų sutarties planas nebus atmetas, tai daug unijų pasitrauks iš Namų Statytojų Tarybos.

Sulaikė Minią Nuo Pakorimo Juodveidžio.

Nedėlioj tik neiškilo baisi tragedija ant West 45 gatvės. Sakoma, kad tūlas negras Alphonzo Mayo buvo užpuoles 8 metų mergaitę nuo 546 West 46 gatvės. Tula moteris gynusi mergaitę nuo juodveidžio, bet pastarasis jai smogęs į veidą. Moteriškė pradėjo rėkti. Jos sūnus, 18 metų amžiaus, išgirdęs motinos šauksmą išbėgo į gelbėt. Juodu smarkiai susimušė su juodveidžiu. Juodveidis permušęs tą vaikina, leidosi bėgti. Kilė dar didesnis klyksmas. Su bėgė kelios dešimtys žmonių vijosi juodveidį. Už kelių mintų minia padidėjo iki 2000. Daugeis pradėjo šaukti, kad reikia juodveidį pakarti. Polieštai, pamatę, kad įsilutusi minia gali nužudyti negrą, pradėjo rėkti, kad tas bus pirmiausiai nušautas, kas nužudys juodveidį. Tai šiaip taip policistams pavyko išgelbėti juodveidžio gyvastį. Juodveidis likosi areštuotas ir nugabentas policijos nuovadon.

Moteris Nustumė Nuo Stogo Vaiką. Catherine Smilex, 37 metų moteris, likosi suareštuota po apkaltinimo, kad ji nustumė 12 metų vaiką nuo penkių augstų namo stogo.

Kada vaikas buvo atrastas ant žemės, tai policija buvo paskelbusi, kad tai nelaimė ištikus vaikas užsimušė. Bet po kelių dienų kaimynai pradėjo tvirtinti, kad vaikas likosi nustumtas nuo stogo. Ir Smilex jį nustumusi todėl, kad jis apipylęs jos vaikus vandeniu. Dabar bus tyrinėjimas, kad sužinojus, tikrai, ar moteris papildė tokį bjaurų darbą tik dėl to menko vaiko nusidėjimo prieš ją.

Bus Galima Gauti Advokatus Veltui.

New Yorko augščiausiojo teismo teisėjas L. Fawcett užtvirtino įkorporavimą organizacijos "Voluntary Public Defender Committee". Ši organizacija susideda iš penkių Brooklynso advokatų, kurie pasižada ginti veltui tuos asmenis, kurie negali apmokėti advokatams iškaščių.

Sakoma, kad jau žymus skaičius žymių Brooklynso advokatų pasižadėjo pagelbėti šiam komitetui. Šios organizacijos advokatai gins tokius asmenis veltui, kurie išparodys save nekaltais ir neturės lešų pasisamdyti tinkamų advokatų. Taipgi jie ves ir visokias kitas kriminalines bylas.

VIETINIAI PRANESIMAI

SVARBIOS PRAKALBOS! BROOKLYN. — Lapkričio 13 d., 8 val. vakare, Empire svet., 46 Ten Eyck St., atsibus labai svarbios prakalbos. Kalbės d. F. Abekas ir kiti temoje "Sąpy Delegatų Judėjimas ir išaiškinimas Amatinųjų Unijų Apšvietos Lygos". Taipgi, nepraleiskite šios progos ir atsilankykite kuoskaitlingiausiai, nes tai bus vienos iš svarbiausių šio momento prakalbų. Kviečia Komitetas.

C. BROOKLYN. — ADP. L.S. 36 kuopos susirinkimas atsisibus ateinančioj pėnųčioj, vakare, 27 Hudson Ave. Visi nariai būtina! būkite šiame susirinkime. Taipgi ir pašaliniai, A.D. Partijos simpatizatoriai, ateiškite į šį susirinkimą, nes jame bus ir lavinimosi lekcijos. Galėsite rykiu lavintis arba pasiklausti kai kiti lavinasi. Valdyba.

LONG ISLAND CITY, N. Y. — ALDLD. 187 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 11 d., 1922 m., 7:30 val. vakare, po numeriu 263 Harris Ave. Visi draugai malonėkite atsilankyti ant susirinkimo, nes yra prisista nariam knygos, kurias galėsite atsimiti. Taipgi ir nauji nariai ateiškite prisirašyti į knuopą. Galėsite gauti po knygą veltui. ALDLD. 187 kp. Sekr. K. Jankaitis.

Ekstra Kriaučių Susirinkimas. Lapkričio 9 d. įvyks kriaučių 54 skryklaus nepaprastas susirinkimas dėl apkalbėjimo svarbių dalykų. Todėl visi rubsiuviai malonėkite atsilankyti ir atsinešti su savim unijos knygeles ir tie, kurie esate palikę unijos knygeles unijos raštinei, malonėkite atsinešti. Jūsų Delegatas J. B. Palionis.

BROOKLYN, N. Y. — Lietuvos Kanklių orkestruos susirinkimas įvyks seređoj, 8 lapkričio, pas drg. Blaži, po numeriu 34 Power St. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai būtina! privalo dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Sekr. S. Laurinaitis.

MUZIKOS MYLĖTOJŲ ATYDAI. Visi muzikos mylėtojai yra kviečiami prisidėti prie Brooklynso muzikalisko klubo. Praktikos atsisibus kiekvieną subatą, 10 val. ryte. Del plateinių informacijų rašykite anglų kalba mokyklos vedėjui. C. J. Corby Olympic Theatre Adams Street, Brooklyn, N. Y. (263-265)

PRANESIMAI IŠ KITUR

CLEVELAND, OHIO. — Didelis koncertas su prakalbomis ir šokiais paminėjimui 5-kių metų sukaktuvių Rusijos Revoliucijos. Rengia Amerikos Darb. Partijos Centralis Komitetas. Koncertas bus įvairus. Be daugelio solistų, ims dalyvumą 4 milžiniški choralai: vengru, finu, ukrainų ir lietuvių Lyros choras. Be to dalyvaus geriausi lietuvių solistai: d. J. Krasičkas, D. Baukiutė, F. Pauzys ir A. Gailūnas. Rusų šokikai su balalaidžių orkestra. Kalbėtojai bus iš kitur atvažiuavę. Darbininkai, visi turite dalyvauti tame vakare, kad tinkamai paminėjus 5 metų Rusijos proletariato laimėjimus. Viskas atsisibus nedėlioj, 12 d. lapkričio, Grdina's Hall, 6021 St. Clair Ave. Durys atsidarys 3 val. po pietų, prasidės 3:30 v. p.p. A.D.P. L.S. 26 kp. Sekr.

ELIZABETHO LIETUVIAMS. Šiuomi pranešu, kad aš atidariau Restorana, kur bus galima gauti visokių lietuviškų ir angliškių valgių. Kainos prieinamos, o maistas kuogeriausias. Ateikite persitikrinti. P. Liaukus Elizabeth, N. J. (263-265)

PAJESKOJMAI

Pajieskau savo tėvo. Pereitą subatą vakarą išėjo iš namų M. Miciūlis ir nežinia kur dingo. Taipgi moku visą restoracijų darbą, kaip tai virėjo (cook) arba prie stalų laukėjo (water). Kam būtų reikalingas toks darbininkas, tai kreipkitės laišku šiuo adresu: George Baker 272 Berry St., Brooklyn, N.Y. Tel. Greenpoint 2351

PARDAVIMAI

Parsiduoda restoranas geroj vietoj. Biznis išdirbtas. Atsisauskite šiuo adresu: 153 Grand St., Brooklyn, N. Y. (257-263)

Parsiduoda labai puiki buėrnė. Biznis išdirbtas per ilius metus ir vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Parsiduoda už labai mažą kainą. Norinti pirkti kreipkitės: 219 Franklin St., Brooklyn, N. Y. (Greenpoint). (262-265)

Parsiduoda buėrnė labai geroj vietoj. Randa tik \$20.00. Taipgi prie štoro yra ir du kambariai del gyvenimo. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: 541 Grand St., Brooklyn, N. Y. (262-264)

Parsiduoda grosernė geroj vietoj, arti fabriku, galima padaryti gerą biznį. Parduomo priežastis — savininkas važiuoja Lietuvon ant Kalėdu. Atsisauskit greit po No. 43 Franklin St., Brooklyn, N. Y. (262-263)

Pasirandavoja labai geras kambarys su visais įtaisymais del vieno vyro. Kambarys yra elektra apšviestas ir su mandymėmis. Kam reikalingas kambarys atsisauskite šiuo adresu: John Rimša 23 Filmore Pl. tarpe Roebling ir Driggs Ave., Brooklyn, N. Y., dvyliškis trepas. (262-263)

BUK PATS NAMŲ SAVININKU

Augink Pats Sau Daržoves ir Būk Namų Savininku. Vienas akėris žemės (mokėjus \$50 ir po \$8 mėnesiai suteiks jums pradžią. Del plateinių informacijų rašykite arba kreipkitės ypataiskai. METUCHEN REALTY CO. 206 Broadway, Room 311, New York, N. Y. (258-264)

GRAŽUMAS TAI TURTAS

Pirma Dabar Jeigu ant jūsų veido arba kitų kūno dalių auga nereikalingi plaukai, tai juos būtina reikia pašalinti. Taipgi kiekvienas turi pašalinti nuo veido geltonus taškus ir užsiauginti didelius ir tankius plaukus, o tik tada bus gražus ir patraukus žmonių atyda. Ypatinai merginos turėtų apsižiūrėti. Reginol — vaistai pašalina plaukus nuo veido ir kitų kūno dalių. Kaina \$3.00. Mostis Jaunumo — pašalina geltonus lašus nuo veido. Kaina \$2.00. Dunsky Wiskok — apsaugija plaukus nuo slinkimo. Kaina \$2.00. Plana — pašalina visokias odos ligas. Kaina \$2.00. Lelijų skyptimas pagmžina žmogaus odą. Kaina \$2.00. Vaistai apsaugojimui plaukų nuo žilimo. Kaina \$2.00. Vaistai palaikymui randaų žandų. Kaina \$2.00. Užsisauskite vaistus, pinigus siųskite Money Orderiu arba registruotame laiške. Kurie galite atėti ypataiskai, tai ateiškite nuo 10 iš ryto iki 7 val. vakare. D. SPARROW 180 Avenue C (kampas 11 gatvės) NEW YORK, N. Y.

PUKIAUSIA LIETUVISKA KVIETKŲ KRAUTUVE

Šiuomi pranešu visiems Brooklynio ir apeličkėj lietuviams, jog aš užlaikau kvietkų krautuve. Padarau gražiausius valgius ir buketius del šermenių ir veselijų, varduvių ir kitokių reikalų už prieinamą kainą. Reikalui esant visuomet kreipkitės pas mane žemiau padoutu adresu, o būsite pilnai užganėdinti. Jeigu kam neparanku ypataiskai atėti, tai galite padouti užsakymą ir per telefoną. M. KREIVĖNIENE. 202 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tarpe No. 5th ir 6th gatvių Tel. Greenpoint 6195

Dr. Wroblewski, D. C. 180 AVENUE C, NEW YORK, N. Y. kampas 11 gatvės Specialistas Vyru ir Moterų chromiškių ligų. Ofiso valandos nuo 10 iš ryto iki 7 val. vakare.

Dr. Wroblewski, D. C. 180 AVENUE C, NEW YORK, N. Y. kampas 11 gatvės Specialistas Vyru ir Moterų chromiškių ligų. Ofiso valandos nuo 10 iš ryto iki 7 val. vakare.

CAFE and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUKIAUSI VIESBUTI PAGAMINAME GARDZIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

DETROIT'O KRIAUCIUS Darau siutus, overkotus ir futras pagal naujausią madą. Materijos geros ir didžiausiamė pasirinkime. Darbas garantuotas. Kainos nebrangios. Atsilankykite visi. JUOZAS LAUKYS 2238 Caniff Ave. HAMTRAMCK, MICH.

LIETUVISKA AKUSERKA Marijona Tamkienė. Baigusi mokslą New Yorko Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAGŲ. Darbą atlieku atsakančiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 6731.

Telefonai: Stagg 2570. Stagg 1010. J. BRETTSCHEIDER'S APTIEKA. Tai seniai lietuviams žinoma APTIEKA kur receptai išpildomi atydziai ir patyruis aptiekorių. GERIAUSIAS PATARNAVIMAS 500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIUSAUSIA ĮSTAIGA). Kepa geriausia duoną iš čystų ruginių miltų. Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus. Savininkai W. Masiulevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2876.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS 579 GRAND STREET. Netoli Lorimer St. Phone Stag 0903 1114 MANHATTAN AVE. Netoli Clay St. Phone Greenpoint 3415 BROOKLYN, N. Y. Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFUI LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANDI \$1.00 į savaitę Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių \$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę

Phone 4711 Market. Smith's Furniture Co VISU LIETUVIŲ ŽINIAI Didžiausia lietuviška rnkandų (furniture) krautuve gyvuojanti jau 9 metai sumanė pritraukti kiekvieną lietuvi prie tos krautuves, parduodant šėrus. Šėrai parsiduoda po \$50.00. Mūsų krautuvej yra geriausias rūšies rnkandų ir už pigią kainą. Rakandus pristatom visur, visai veltui. Naudokitės progą, pirkdami rakandus ar šėrus. Del plateinių žinių kreipkitės laiškais ar ypataiskai. SMITH'S FURNITURE CO 54 Academy St. NEWARK, N. J.

Phone Cypress 3930. OSVALDAS KIBURIS. Ulaiko Palkinimą LIETUVISKA VIEVOTI gamina geriausius užkandus, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuoju į East New York, adresu met neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

VISUOMENĖS ATYDAI. Pranešu visiems draugams, kad aš apleidau vieną savo seną fotografijų studiją, kuri buvo po num. 10 Bedford Ave., Brooklyn. Dabar laikysiu tik VIENĄ fotografijų studiją po numeriu 579 GRAND STREET, Brooklynė. Tai viena iš geriausių fotografijų reikalais kreipkitės pas mane šiuo adresu: MOTIEJUS KICHAS Lietuvia Fotografija 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Lorimer St. ant Vėjo štoro. Telephone Stagg 4632